

UNDERDÅNIGT BETÄNKANDE

RÖRANDE

LÖNEREGLERING
FÖR BEFATTNINGSHAVARE
VID LOTS- OCH FYRSTATEN
M. M.

AVGIVET AV

LOTSSTYRELSEN OCH TILLKALLADE LÖNESAKKUNNIGA

STOCKHOLM 1922
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

INNEHÅLL.

	SID.
Skrivelse till Konungen	3
Utredning och förslag rörande lönerreglering för befattningshavare vid lots- och fyrstaten, m. m.	7
<i>Organisations- och avlöningsförhållanden</i>	7
1914 års lönerreglering	7
Nuvarande organisation och avlöningsförhållanden	7
Allmänna principer för lönerregleringen	9
Lotsbefälet	10
Personalen å distriktsexpeditionerna	11
Lotspersonalen	13
Fyrpersonalen	19
Personalen å lotsverkets ångfartyg	26
<i>Specialmotivering beträffande förslaget till avlöningsreglemente för befattningshavare vid lots- och fyrstaten</i>	28
<i>Övergångsanordningar</i>	38
<i>Pensionsförhållanden</i>	40
Förslag till kungörelse med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid lots- och fyrstaten i fråga om rätt till pension	44
Förslag till ändrad lydelse av 5 § i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänsteinnehavares rätt till pension	46
<i>Stater</i>	48
<i>Kostnadsberäkning</i>	57
<i>Hemställan</i>	59
Särskilda yttranden	62
Bilagor.	
Förteckning över lotsplatserna.	
» » fyrplatserna.	
Förslag till avlöningsreglemente för befattningshavare vid lots- och fyrstaten.	

TILL KONUNGEN

Vid föredragning den 7 januari 1921 av frågorna rörande regleringen för år 1922 av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel framhöll chefen för handelsdepartementet, att definitiv löneroglering i

anslutning till de vid kommunikationsverken tillämpade nya avlöningsprinciperna borde, så fort ske kunde, komma till stånd för, bland andra, personalen vid lots- och fyrinrättningen. Departementschefen tillade emellertid, att, då löneregleringsfrågan för lotspersonalens vidkommande i viss mån sammanhängde med de den 22 september 1917 tillkallade lotsförfattningskommitterades arbete, någon utredning i ämnet icke syntes böra igångsättas, förrän kommitterades arbete avslutats.

Sedan kommitterade den 23 mars 1921 inkommit med slutligt betänkande samt infortrade yttranden däröver avgivits, anmälde ovannämnde departementschef den 19 augusti 1921 ärendet för Eders Kungl. Maj:t, och angav departementschefen i yttrande till statsrådsprotokollet sin ställning till de i betänkandet framlagda huvudförslagen. På statsrådets hemställan beslöt därefter Eders Kungl. Maj:t uppdraga åt lotsstyrelsen att verkställa utredning i fråga om de lättnader i gällande bestämmelser om lotsplikt, som av omständigheterna kunde anses betingade.

I sitt nyssnämnda yttrande till statsrådsprotokollet den 19 augusti 1921 upptog emellertid föredragande departementschefen även frågan om lönereglering för personalen vid lots- och fyrinrättningen, och anförde departementschefen i denna del i huvudsak följande.

Det förhölle sig visserligen beträffande en personalgrupp, nämligen lotsarna så, att dessa enligt gällande bestämmelser åtnjöte icke blott avlöning med vissa i stat uppförda belopp utan jämväl ägde sig emellan fördela 40 procent av de till respektive lotsplatser inflytande lotsavgifterna. En ändring i systemet för lotsavgifternas utgörande kunde sålunda tänkas komma att påverka storleken av de s. k. lotslotterna och därmed också lotsarnas totalinkomster. Emellertid vore att märka, att något dylikt icke av lotsförfattningskommitterade ifrågasatts. Tvärtom hade kommitterade uttryckligen uttalat sig för, att en av deras förslag föranledd minskning i lotsningsfrekvensen skulle kompenseras genom höjning av lotstaxorna. Under sådana omständigheter och då den lönereglering för lotspersonalen, varom nu vore fråga, givetvis icke skulle avse annat än att, i likhet med vad som redan skett eller komme att ske beträffande övriga personalgrupper i statens tjänst, anpassa lotsarnas i stat uppförda avlöningsförmåner efter de nya löneregleringsprinciperna, syntes ifrågavarande regleringsfrågor kunna lösas oberoende av de frågor, som berördes i lotsförfattningskommitterades betänkande. Med hänsyn härtill ävensom till angelägenheten av att en enhetlig, lots- och fyrinrättningens hela personal omfattande lönereglering vid 1922 års

riksdag komme till stånd, borde därför den för ändamålet erforderliga utredningen omedelbart igångsättas.

För utredningen ansåg departementschefen böra gälla samma direktiv, som givits åt lönereglerngskommittén, då kommittén den 3 december 1920, på föredragning av chefen för finansdepartementet, erhållit i uppdrag att utarbeta förslag till ny definitiv löneroglering för befattningshavare vid vissa grenar av den civila statsförvaltningen. Nämnda direktiv inneburo *dels* att utredningen i huvudsak skulle inskränka sig till rent lönetekniska spörsmål och sålunda i regel icke beröra frågor av organisatorisk natur *dels* att det för kommunikationsverken gällande avlöningssystemet borde tjäna till ledning vid utredningsarbetet, varigenom man komme att utgå från det prisläge, som, att döma av stegringarna i levnadskostnaderna under åren närmast före världskriget, skulle under normala förhållanden varit rådande i början av 1920-talet *dels* att dyrtidstillägg å avlöningarna borde utgå efter motsvarande grunder som vid kommunikationsverken *dels ock* att vid utredningen borde tagas under överbägende, i vilken utsträckning mot lönerogleringen svarande åtgärder borde vidtagas beträffande pensioneringen.

På departementschefens hemställan uppdrog därefter Eders Kungl. Maj:t likaledes den 19 augusti 1921 åt lotsstyrelsen att med biträde av två lönetekniskt sakkunniga personer jämte en sekreterare, vilka Eders Kungl. Maj:t, på framställning av lotsstyrelsen, ville förordna, skyndsamt, i enlighet med de av departementschefen angivna riktlinjerna, verkställa utredning och framlägga förslag till reglering av avlöningsförmånerna för personalen vid lots- och fyrinrättningen med undantag av lotsstyrelsen, för vilken senare, i likhet med övriga centrala ämbetsverk, löneroglering redan genomförts för tiden från och med den 1 januari 1922.

Därefter förordnade Eders Kungl. Maj:t, på framställningar av lotsstyrelsen, *dels* den 30 september och den 4 november 1921 ledamoten av riksdagens första kammare, redaktören N. August Nilsson i Kabbarp och byråchefen i fängvårdsstyrelsen Elis Theodor Sidenbladh att i egenkap av sakkunniga biträda lotsstyrelsen vid ifrågavarande utredning *dels ock* nämnda den 30 september andre kanslisekreteraren i handelsdepartementet Karl Lindström att tjänstgöra såsom sekreterare vid utredningen.

Utredningsarbetet, som omedelbart igångsattes inom lotsstyrelsen, fortgick under år 1921 med sammanträden mellan lotsstyrelsen in pleno och de lönesakkunniga, varjämte *dels* ombud för lots- och fyrpersonalen bereddes tillfälle att framföra sina önskemål beträffande förevarande

fråga dels ock besök avlades, förutom å lotskaptensexpeditionen i Stockholm, jämväl å lotskaptensexpeditionen och lotskontoret i Göteborg samt å Vinga lotsuppassningsställe och Vinga fyrplats.

Sedermera tillkallade chefen för handelsdepartementet, jämlikt nådigt bemyndigande den 13 januari 1922, lotskaptenen i Västra lotsdistriktet O. H. Stenberg, ombudsmannen i lotsförbundet J. H. Bent, fyrmästaren å fyrskeppet Grundkallen C. J. Gräsman samt fyrmästaren å Segerstads fyr C. G. Hagström att såsom representanter för vederbörande personalgrupper såsom sakkunniga biträda vid löneregleringsarbetet, med rätt för dem att, utan att deltaga i besluten, få avvikande meningar antecknade till protokollet.

Till fullgörande av det lotsstyrelsen ävensom undertecknade Nilsson och Sidenbladh, i egenskap av lönesakkunniga, givna uppdraget överlämnas härmed utredning och förslag rörande lönereglering för befattningshavare vid lots- och fyrstaten, m. m., varvid tillika återställas från handelsdepartementet genom remisser den 15 september 1921 och den 14 januari 1922 överlämnade handlingar angående vissa ifrågasvarande personal berörande avlönings- och andra förhållanden.

Till lotsstyrelsen från personalhåll ingivna framställningar rörande löneregleringen närslutas.

Av vissa bland personalrepresentanterna avgivna särskilda yttranden i ärendet finnas återgivna i ett vid betänkandet fogat protokollsutdrag.

Stockholm den 25 februari 1922.

Underdånigst

ERIK HÄGG.

KNUT CURMAN.

FOLKE LUNDEBERG.

AUG. NILSSON.

ELIS SIDENBLADH.

ARTHUR WIRSTRÖM.

Karl Lindström.

Utredning och förslag rörande lönereglering för befattningshavare vid lots- och fyrstaten, m. m.

Organisations- och avlöningsförhållanden.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallade dåvarande chefen för sjöförvarsdepartementet den 18 oktober 1912 sakkunniga för att inom departementet biträda med utredning och avfattande av förslag beträffande lönereglering för lotsstyrelsen och lotsverket jämte i samband därmed stående frågor. Ifrågavarande sakkunniga (lotsverkets löneregleringskommission) avgåvo den 15 mars 1913 tryckt betänkande i ämnet, innefattande jämväl förslag till pensionsreglering. Sedan vissa yttranden inforrats över betänkandet samt departementschefen, med hänsyn till att härvid delvis nya synpunkter och uppslag i frågan framkommit, anlitat biträde av ytterligare sakkunniga, avlät Kungl. Maj:t till 1914 års senare riksdag proposition, nr 228, angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m., vilken proposition bland annat innefattade förslag till lönereglering för personalen. Propositionen blev av riksdagen i huvudsak bifallen.

*1914 års
lönereglering.*

Förevarande utredning har i stort sett utgått från den vid 1914 års lönereglering genomförda organisationen. Beträffande tidigare gällande organisations- och avlöningsförhållanden torde få hänvisas till den redogörelse härför, som finnes intagen i det vid Kungl. Maj:ts berörda proposition fogade utdrag av statsrådsprotokollet.

Överinseendet över lotsverket (lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna) utövas av lotsstyrelsen, och regleras förhållandena mellan sjöfarten och lotsverket huvudsakligen genom förordningen den 15 februari 1881 angående lotsverket med i nämnda förordning senare vidtagna ändringar.

*Nuvarande
organisation
och avlönings-
förhållanden.*

Med avseende å de särskilda lots- och fyrplatserna samt livräddningsstationerna för skeppsbrutna äro rikets kuster och närliggande farvatten enligt kungl. brev den 30 september 1904 från och med år

1905 indelade i sex lotsdistrikt, vart och ett under befäl av en lotskapten, som lyder omedelbart under lotsstyrelsen. De olika distrikten äro följande (platsen för vederbörande lotskaptensexpedition angives inom parentes):

Övre norra lotsdistriktet, omfattande kusterna vid Bottniska viken av Norrbottens och Västerbottens län (Umeå);

Nedre norra lotsdistriktet, omfattande kusterna vid Bottenhavet av Västernorrlands, Gävleborgs och Uppsala län samt av Stockholms län intill Väddö sockens norra gräns (Gävle);

Mellersta lotsdistriktet, omfattande Stockholms skärgård med tillhörande kuster från Väddö sockens norra gräns till gränsen mellan Bälinge och Tystberga socknar i Södermanlands län, sjöarna Mälaren och Hjälaren samt därmed sammanhängande vattenvägar ävensom Gottland och kringliggande öar (Stockholm);

Östra lotsdistriktet, omfattande kusterna vid Östersjön från gränsen mellan Bälinge och Tystberga socknar i Södermanlands län till gränsen mellan Kristianopels och Torhamns socknar i Blekinge län, sjön Vättern, Östgöta kanal och därmed sammanhängande vattenvägar samt ön Öland (Kalmar);

Södra lotsdistriktet, omfattande kusterna vid Östersjön, Öresund och Kattegat av Blekinge län från gränsen mellan Kristianopels och Torhamns socknar samt av Kristianstads och Malmöhus län (Malmö);

Västra lotsdistriktet, omfattande kusterna vid Kattegat och Skagerrack av Hallands samt Göteborgs och Bohus län, sjön Vänern, Västgöta kanal och övriga med Vänern sammanhängande vattenvägar (Göteborg).

Från lotsstyrelsens överinseende äro undantagna lotsningarna å Vänern samt å Trollhätte kanal. Den förra lotsningen regleras av Vänerns seglationsstyrelse, och den senare står under vattenfallsstyrelsens omvårdnad.

Avlöningsförhållandena för de olika personalgrupperna vid lotsverket, med undantag av lotsstyrelsen, vilken i likhet med övriga centrala ämbetsverk nyreglerats från och med år 1922, äro — bortsett från att under senare år i viss utsträckning utgått tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg — i huvudsak sådana de, på framställning av Kungl. Maj:t, fastställdes av 1914 års senare riksdag att gälla från och med år 1915. Den väsentligaste förändring, som då genomfördes, bestod däri, att lotspersonalen, vilken tidigare icke åtnjutit någon fast avlöning från staten utan ägt uppbära och sig emellan fördela de jämlikt fastställd lotsledsförteckning efter olika taxor utgående avgifterna för verk-

ställd lotsning, de s. k. lotspenningarna, tillförsäkrades vissa fasta avlöningförmåner å ordinarie stat. I samband därmed föreskrevs emellertid, att personalen ägde åtnjuta 40 % av de vederbörande lotsplats tillfallande lotspenningarna, under det att återstoden skulle tillfalla statsverket.

Lotsverkets organisation och avlöningsförhållandena därstädes hava, sedan Kungl. Maj:t år 1914 fastställde stater för verket, med undantag för lotsstyrelsen undergått endast smärre förändringar. Då emellertid beloppen av vissa under staterna uppförda särskilda anslag i mera betydande mån ändrats, har detta föranlett fastställandet av en del nya stater, nämligen avlöningsstat för befälet vid lotsverket senast år 1919, avlöningsstat för lotspersonalen senast år 1921, avlöningsstat för fyrpersonalen senast år 1921 och avlöningsstat för personalen vid livräddningsanstalterna senast år 1915 samt omkostnads- och pensionsstater senast år 1921. Den år 1914 fastställda övergångs- och indragningsstaten har successivt minskats till följd av vissa i densamma upptagna personers avgång. Oförändrade sedan löneregleringen äro avlöningsstaten för personalen å lotsverkets ångfartyg samt staten för lotsverkets undervisningsanstalter (de s. k. lotsbarnskolorna).

Med föranledande av den år 1914 beslutade löneregleringen utfärdade Kungl. Maj:t *dels* den 1 oktober 1914 kungörelse angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i staterna för befälet vid lotsverket, för lotspersonalen, för fyrpersonalen och för personalen å lotsverkets ångfartyg upptagna avlöningförmåner (nr 270) *dels ock* den 23 december 1914 förnyat tjänstgöringsreglemente för lotsverket (nr 442), i vilket reglemente sedermera vidtagits vissa ändringar och tillägg genom kungörelse den 23 december 1915 (nr 553).

I enlighet med de för utredningen givna direktiven hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga vid utarbetandet av sitt i det följande framlagda förslag till lönerglering för befattningshavare vid lots- och fyrstaten sökt inpassa de olika personalgrupperna i det vid kommunikationsverken samt statsdepartementen med flera verk gällande avlöningssystemet. Då det emellertid visat sig erforderligt att hava tillgång till vissa mellangrader mellan en del av de i löneplanerna för nämnda verk upptagna lönegrader samt då jämväl i övrigt vissa avvikelser från de i avlöningsreglementena för sagda verk upptagna stadganden ansetts påkallade, har det syntts nödvändigt att för nu ifrågavarande personal uppgöra förslag till ett särskilt avlöningsreglemente, vilket dock nära ansluter sig till nyssnämnda reglementen.

Allmänna principer för löneregleringen.

Lotsbefälet.

Lotsbefälet utgöres av, förutom lotskaptenerna, vilka — enligt vad förut är nämnt — förestå de olika lotsdistrikten, en lotslöjtnant i varje distrikt med undantag av det mellersta, där två lotslöjtnanter finnas med placering en i Stockholm och en i Visby.

Lotskaptenerna i mellersta, södra och västra distrikten åtnjuta i lön och tjänstgöringspenningar en var 5,200 kronor, varjämte lotskaptenen i mellersta distriktet (Stockholm) är tillförsäkrad ett ortstillägg å 400 kronor. Lotskaptenerna i övre norra, nedre norra och östra distrikten äga i lön och tjänstgöringspenningar uppbära 4,800 kronor. Samtliga lotskaptenener kunna därjämte erhålla ålderstillägg efter respektive 5, 10 och 15 år, vart och ett å 500 kronor. I tillfällig löneförbättring utgår till lotskaptenen i Stockholm 950 kronor samt till övriga lotskaptenener 900 kronor.

Lotslöjtnanterna hava en var i lön och tjänstgöringspenningar tillhopa 3,200 kronor, vartill för lotslöjtnanten i Stockholm kommer ett ortstillägg å 250 kronor. Lotslöjtnanterna äga därjämte åtnjuta ålders-tillägg i likhet med lotskaptenerna. Såsom tillfällig löneförbättring uppbär lotslöjtnanten i Stockholm 800 kronor och övriga lotslöjtnanter 750 kronor.

Vid lotskaptensexpeditionerna äro anställda manliga och kvinnliga biträden för expeditionsgöromål, vilka befattningar emellertid icke äro uppförda å ordinarie stat utan avlönas från ett under avlöningsstaten för lotsbefälet uppfört särskilt anslag.

*Lotsstyrelsen
och de löne-
sakkunniga.*

I fråga om lotsdistriktens indelning samt lotsbefälets antal och fördelning mellan de olika distrikten anse sig lotsstyrelsen och de lönesakkunniga sakna anledning föreslå någon förändring i nu gällande förhållanden.

Beträffande därefter frågan om befälets avlöningsförmåner finnes visserligen på grund av lotsverkets civila natur ingen direkt anledning att vid den lönereglering för verket, vilken nu är avsedd att genomföras, taga hänsyn till de avlöningar, som från och med år 1922 tillämpas vid marinen. Då emellertid lotsbefälet hittills i allmänhet plägat rekryteras från flottans officerskår samt det på grund av lotsbefälets arbetsuppgifter fortfarande måste anses önskvärt, att vid verket må kunna fästas yngre, dugliga sjöofficerare, torde vid löneregleringen viss hänsyn böra tagas till de vid flottan gällande nya avlöningarna. För att möjliggöra en dylik rekrytering torde nämligen med avseende å den omständigheten att en officer, som inträder i lotsverkets tjänst såsom lotslöjtnant, efter utnämning till lotskapten i regel icke kan på-

räkna någon ytterligare befordran, avlöningsförmånerna för lotsbefälet böra så avvägas, att en övergång från flottan till lotsverket icke blir ekonomiskt ofördelaktig.

Vad då lotskaptenerna beträffar, må till en början erinras, att — fränsett ortstillägget för lotskaptenen i Stockholm — lotskaptenerna i mellersta, södra och västra distrikten med hänsyn till tjänstgöringsförhållandena åtnjuta något högre avlöning än lotskaptenerna i övre norra, nedre norra och östra distrikten. En dylik åtskillnad synes även för framtiden böra bibehållas. För de lotskapten, som sålunda åtnjuta lägre avlöning, har lotsstyrelsen och de lönesakkunniga ansett en placering i 16:e lönegraden enligt kommunikationsverkens löneplan vara befogad. De till den andra gruppen nu hänförliga lotskaptenerna synas skäligen böra placeras i närmast högre lönegrad eller den 17:e enligt kommunikationsverkens löneplan. Det torde böra erinras, att till 16:e lönegraden vid kommunikationsverken hänföres exempelvis baningenjör och trafikinspektör samt till 17:e lönegraden förste baningenjör och förste trafikinspektör vid statens järnvägar, vilka samtliga i regeln äro sektionensföreståndare.

Lotslöjtnanterna, vilka biträda lotskaptenerna med dem åliggande göromål och vid förfall för dessa senare inträda såsom deras ställföreträdare, torde lämpligen böra inordnas i 12:e lönegraden enligt kommunikationsverkens löneplan. Till 12:e lönegraden vid kommunikationsverken hänföres exempelvis ingenjörsassistent vid telegrafverket samt underingenjör och underinspektör vid statens järnvägar.

I detta sammanhang torde med anledning av framställning från lotsbefälets sida böra upptagas frågan om förändrade benämningar å de hittillsvarande befattningarna såsom lotskapten och lotslöjtnant. Vid granskning av olika förslag till förändrad benämning för lotskaptenerna har den av vissa lotskapten föreslagna titeln »distriktschef» synt på ett lämpligt sätt avpassad efter vederbörandes såväl befälsställning som verksamhetsområde. Titeln lotslöjtnant torde med hänsyn till sådan befattningshavares ofta förekommande tjänstgöring såsom befälhavare å chefsångare kunna utbytas mot förslagsvis »distriktskapten».

Uti avlöningsstaten för lotsbefälet finnes uppfört ett bestämt anslag till ersättning åt skrivbiträden och vaktmästare å lotskaptensexpeditionerna. Ifrågavarande anslag, som vid 1914 års lönereglering fastställdes till 9,400 kronor, har sedermera genom beslut av 1919 års riksdag höjts till 17,100 kronor. Från anslaget hava utgått särskilda arvoden, avpassade efter vederbörande expeditioners arbetsbörda och

**Personalen å
distrikts-
expeditionerna.**

den å expeditionerna tjänstgörande personalens kvalifikationer. Å arvordena har förutom dyrtidstillägg under de senaste åren utgått tillfällig löneförbättring enligt de för extra personal fastställda grunder.

För närvarande äro å expeditionerna anställda: i Umeå ett kvinnligt och ett manligt biträde, i Gävle två kvinnliga biträden, i Stockholm ett kvinnligt och ett manligt biträde, i Kalmar ett manligt biträde, i Malmö två manliga biträden samt i Göteborg två manliga biträden. Därjämte utgår ersättning till vaktmästarbiträde å vardera av expeditionerna i Umeå och Malmö.

Tillika torde böra uppmärksammas; att två ordinarie befattningshavare vid fyrstaten, de s. k. förrådsmästarna, hava sin huvudsakliga tjänstgöring förlagd till lotskaptensexpeditionerna i Stockholm och Göteborg.

*Lotsstyrelsen
och de löne-
sakkunniga.*

För verkställande av åtskilligt expeditjonsarbete, såsom förande av räkenskaper, diaries o. d., förefinnes ett stadigvarande behov av arbetskrafter å distriktsexpeditionerna. Med hänsyn härtill synes billigheten kräva, att åtminstone en del av de för sådant ändamål å expeditionerna tjänstgörande befattningshavarna beredes ordinarie anställning. Omfattningen av expeditjonsarbetet å de särskilda expeditionerna giver vid handen att distriktsexpeditionerna i Stockholm, Malmö och Göteborg äro i behov av större expeditjonspersonal än de övriga expeditionerna. Lotsstyrelsen och de lönesakkunniga anse därför lämpligt att å var och en av förstnämnda tre expeditioner anställas två ordinarie biträden samt å expeditionerna i Umeå, Gävle och Kalmar ett dylikt biträde. Med hänsyn till såväl de å expeditionerna för närvarande tjänstgörande biträdena som önskvärldheten av att för framtiden kunna å varje expedition erhålla för densamma lämpligen avpassad arbetskraft, torde tjänsterna böra i staten uppföras såsom alternativt manliga eller kvinnliga. Befattningshavarna, som lämpligen kunna benämnas expeditjonsbiträden, synas böra hänföras, om innehavaren är man, till 4:e lönegraden för manliga tjänstemän och, om innehavaren är kvinna, till 1:a lönegraden för kvinnliga tjänstemän, allt enligt kommunikationsverkens löneplan. Dessa befattningar skulle därigenom i lönehänseende likställas med manliga, respektive kvinnliga kontorsbiträdestjänster vid kommunikationsverken.

Med den sålunda förordade anordningen skulle å vardera distriktsexpeditionen i Stockholm och Göteborg den nuvarande förrådsmästaren ersättas av det ena expeditjonsbiträdet. På grund härav torde innehavarna av nämnda förrådsmästartjänster böra beredas tillfälle att i egenskap av expeditjonsbiträden övergå på den nya staten. För den

händelse förrådsmästare skulle vilja kvarstå å äldre stat bör givetvis motsvarande expeditionsbiträdesbefattning tillsvidare icke tillsättas.

Då utöver de sålunda föreslagna ordinarie expeditionsbiträdesbefattningarna åtminstone tidvis torde erfordras ytterligare arbetshjälp å distriktsexpeditionerna, böra medel för sådant ändamål avses vid beräknande av anslag till icke-ordinarie befattningshavare.

För lotspersonalens vidkommande innebar, såsom ovan nämnts, den år 1914 genomförda löneregleringen, att lotsarna — som förut uppburit och emellan sig fördelat lotspenningarna i deras helhet — för framtiden samtliga tillförsäkrades fast avlöning å stat samt berättigades uppbära 40 procent av lotspenningarna.

I den från och med år 1922 gällande avlöningsstaten äro uppförda 18 överlotsbefattningar och 569 lotsbefattningar. Denna personal är uppdelad på de olika lotsplatserna, vilkas antal på grund av indragning, i den mån platserna icke längre ansetts erforderliga för sjöfarten, så småningom nedgått och för närvarande utgör 106. Antalet ordinarie lotspersonal växlar för olika platser mellan 1—23, vartill kommer icke-ordinarie personal. Å vederbörande lotsplats utövas närmaste befälet, varmed är förenat bestyret med uppbörd, fördelning och redovisning av till platsen inflytande lotspenningar samt tillsyn över lotslärlingars utbildning m. m., av överlotsar eller lotsar med särskilt förordnande såsom lotsförmän. Vid 18 lotsplatser finnas överlotsar, under det att de övriga förestås av lotsförmän.

Avlöningen å stat uppgår för överlots till 2,000 kronor, därav 100 kronor i beklädnadsbidrag, samt för lots till 1,400 kronor, därav 100 kronor i beklädnadsbidrag. Till lotsförmännen utgå, utöver avlöningen såsom lots, från ett under avlöningsstaten uppfört förslagsanslag särskilda årliga arvoden av 100, 200 eller 300 kronor. Arvodet brukar utgöra 100 kronor vid lotsplats med högst 3 lotsar, 200 kronor vid lotsplats med 4—6 lotsar samt 300 kronor, då lotsarna äro flera än 6. Intill ett antal, dock ej överstigande hälften av det i stat uppförda antalet lotsar, kan lots eller lotsförmän efter väl vitsordad tjänstgöring i ordinarie befattning vid lotsplats under minst 15 år utnännas till mästerlots, varmed är förenat ett lönetillägg av 100 kronor årligen, vilket jämväl medför förhöjning av pensionsunderlaget. För personal med station och bostad i Stockholm tillkommer vidare ortstillägg med 200 kronor till överlots och 100 kronor till lots. Vid såväl överlots- som lotsbefattningar utgå slutligen ålderstillägg å lönen efter 3, 6 och 9 år, varje gång med 100 kronor. Utöver avlöningen äger lotspersonal enligt vissa grunder åtnjuta tillfällig löneförbättring, varom nedan närmare förmåles.

Lots-
personalen.

De avgifter för själva lotsningen, som skola erläggas av sjöfarten, utgå efter vissa taxor jämlikt fastställd lotsledsförteckning. De i nämnda taxor angivna avgiftsbeloppen äro emellertid enligt riksdagens beslut från och med den 1 juli 1921 med visst undantag tillsvidare höjda med 50 procent. I fråga om fördelningen av personalens ovan omförmälda andel i dessa avgifter är föreskrivet, att densamma skall fördelas i lika lotter mellan överlots eller lotsförman och en var av de vid lotsplatsen anställda ordinarie lotsarna ävensom de extra lotsar, som på eget ansvar lotsa efter uppgjord tur. Lotslotterna utgå i enahanda ordning som tjänstgöringspenningar. I detta sammanhang torde böra omnämnas att enligt gällande tjänstgöringsreglemente överlots, ehuru han äger åtnjuta hel lotslott, icke är intagen i lotsningstur, men är skyldig deltaga i lotsning på sätt lotskaptenen bestämmer, för så vitt han icke på grund av särskilda omständigheter blivt av lotsstyrelsen befriad från lotsningsskyldighet, vilket senare emellertid icke utgör hinder för honom att, då anledning gives, utföra lotsning. Överlotsarna kunna emellertid på grund av omfattningen av dem åliggande expeditionsarbete och andra särskilda uppgifter endast undantagsvis verkställa lotsning. Beträffande lotsförman åter föreskrives i tjänstgöringsreglementet, att denne efter lotskaptenens bestämmande antingen skall lotsa i tur med lotsplatsens övriga lotsar eller, då han icke finnes å turlistan upptagen, ändock skall söka medhinna lika antal lotsningar som en var bland platsens lotsar.

Lotslotternas storlek vid de särskilda lotsplatserna är synnerligen varierande. Framför allt har detta varit fallet under och efter världskriget. De olika belopp, till vilka de för helt år beräknade lotslotterna för ordinarie lotspersonal i medeltal skulle hava uppgått under den senaste normala femårsperioden 1909—1913, framgå av nedanstående sammanställning. Ehuru lotsarna under nämnda år ägde uppbära lotspenningarna oavkortade, har på grund av nu gällande förhållanden ansetts lämpligt i sammanställningen beräkna lotslotterna till 40 procent av lotspenningarna. Däremot har hänsyn icke tagits till den här ovan omförmälda provisoriska höjningen av lotspenningarna.

Lotslotternas storlek i medeltal för år under perioden 1909—1913.

Antal lotslotter.

34.....	mindre än 100 kronor
101.....	101— 500 »
216.....	501—1,000 »
163.....	1,001—1,500 »
64.....	1,501—1,800 »
14.....	2,052 »

Förutom avgift för själva lotsningen äger vederbörande lots av det lotsade fartyget uppbära och för sig behålla s. k. hemvägsersättning, som är avsedd att bereda ersättning för lotsens inställelse till och hemresa efter lotsning. Förutom till direkta utgifter i berörda hänseenden användes hemvägsersättningen jämväl till bestridande av lotsarnas kostnader för anskaffning, underhåll och drift av tjänstebåtar. Flertalet tjänstebåtar tillhöra nämligen lotsarna själva och bekostas av dessa. Emellertid är härvid att märka att i åtskilliga fall utgår bidrag av statsmedel till underhåll, komplettering och drift av berörda båtar. För sådant ändamål finnes å lotsverkets omkostnadsstat uppfört ett förslagsanslag, högst, å för närvarande 100,000 kronor.

I fråga om naturaförmåner finnes för lotspersonalen föreskrivet, att, då sådana åtnjutas, skall med hänsyn till vederbörande förmånens värde och förhållandena i orten skäligt avdrag efter lotsstyrelsens bestämmande göras å avlöningen. Såsom exempel på förmåner, för vilka dylikt avdrag göres, må nämnas bostad samt andra naturaförmåner till lotsarna å de sedan äldre tider kvarvarande lotshemmanen, såsom vedbrand, skogstäkt och mulbete ävensom fiskerättigheter, bland vilka särskilt märkes hummerfisket vid Väderöarnes lotsplats. Därjämte förekommer i vissa fall, att kommun förklarats skyldig tillhandahålla lotsar byggnadsplats m. m. eller till dem utgiva däremot svarande kontant ersättning. Även för sådana fall har avdrag å avlöningen ägt rum.

Såsom förut antytts utgår till lotspersonalen tillfällig löneförbättring. Därvid har emellertid hänsyn tagits till vederbörandes inkomst av lotspenningar. I de för åren 1919—1921 i ämnet utfärdade författningarna bestämdes löneförbättringen för ordinarie befattningshavare (överlots och lots) till 300 kronor, men föreskrevs tillika, bland annat, att avlöningstillägg ej finge utgå med högre belopp, än att det tillsammans med inkomsten av lotspenningar uppginge till högst 1,000 kronor, varvid till grund för beräkningen av berörda inkomst skulle läggas förhållandena under viss föregående tidsperiod.

Vid försök att inordna lotspersonalen i den för kommunikationsverken gällande löneplanen har omedelbart uppstått sig frågan, i vad mån avseende bör fästas därvid att denna personal, förutom fast avlöning, åtnjuter andel i de vederbörande lotsplatser tillfallande lotspenningarna. Denna fråga kompliceras ytterligare därigenom, att lotslotterna vid de särskilda lotsplatserna även under för sjöfarten normala förhållanden utgå med sins emellan synnerligen olika belopp.

*Lotsstyrelsen
och de löne-
sakkunniga.*

Såsom förut nämnts, åtnjuta för närvarande samtliga lotsar — fränsett överlotsar och lotsförmän — enahanda fasta avlöning, om hänsyn icke tages till den mot ålderstillägg svarande löneförhöjningen för mästerlots. Den mer eller mindre krävande tjänstgöringen vid de olika lotsplatserna kompenseras visserligen till en del genom lotslottens större eller mindre belöpp, men det torde med fog kunna ifrågasättas, huruvida denna kompensering i och för sig är tillfyllest. Arbetet vid de särskilda lotsplatserna ställer sig nämligen till följd av flera samverkande orsaker mycket skiftande. Under det att å ena sidan finnes en del lotsplatser, där vakthållningen och lotsningstjänsten äro mycket omfattande och betungande, förekommer å andra sidan en del lotsplatser, där lotsarnas tjänstgöring tidvis är av jämförelsevis lindrig art och kan lämna befattningshavarna tillfälle till annan sysselsättning vid sidan av tjänstgöringen. I nämnda hänseende torde i detta sammanhang böra framhållas, att ett flertal dylika mindre lotsplatser under de senaste årtiondena blivit indragna och att lotsstyrelsen städse har sin uppmärksamhet fästad på möjligheten att vidtaga ytterligare indragningar samt minskning av lotsarnas antal vid en och annan lotsplats; men med hänsyn till sjöfartens berättigade intressen torde man härvid nödgas framgå med stor försiktighet. I varje fall lär det även för framtiden icke kunna undvikas, att en del lotsplatser med mindre krävande tjänstgöring måste bibehållas. Lotsstyrelsen och de lönesakkunniga föreslå dock nu, att två nu vakanta lotsbefattningar, en vid Ronehamns lotsplats och en vid Torekovs lotsplats, från och med år 1923 indragas.

Vid nu antydda förhållanden hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga ansett det böra tagas under övervägande, huruvida icke även den fasta avlöningen till lotsar på olika lotsplatser bör i viss mån graderas allt efter tjänstgöringens beskaffenhet. Från personalhåll har visserligen yrkande framkommit, att samtliga lotsar fortfarande skulle bibehållas i en enda lönegrupp, men har därvid tillika föreslagits en placering i löneavseende, som, särskilt med hänsyn därtill att lönegruppen även skulle omfatta de minst betungade bland lotsarna, måste anses alltför hög. Genom den ovan ifrågasatta uppdelningen av lotsarna i olika lönegrupper skulle det däremot kunna bli möjligt att i skälig mån tillgodose personalintressena genom att bereda vissa personalgrupper avlöningar, som väl skulle understiga de från personalhåll påyrkade, men dock i allt fall skulle överstiga vad som vid samtliga lotsars placering i en och samma lönegrad torde kunna ifrågakomma.

Efter noggrant övervägande av olika på spörsmålet inverkan omständigheter hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga ansett sig böra

till grund för lotspersonalens fördelning i lönegrupper föreslå en klassificering av de särskilda lotsplatserna i tre olika klasser.

Vid denna klassificering hava följande omständigheter ansetts böra beaktas, nämligen den vid lotsplatsen anställda ordinarie personalens storlek, antalet lotsningar och influtna lotspenningar i medeltal för år under den senaste normala femårsperioden (1909—1913), storleken i allmänhet av de lotsade fartygen under samma period, antalet lotsuppassningsställen vid varje lotsplats i förhållande till personalens storlek, lotsningarnas beskaffenhet i allmänhet samt huruvida nattuppassning erfordras eller icke. Med ledning av nämnda synpunkter hava för närvarande synts böra upptagas 37 lotsplatser i 1:a (högsta) klassen, 27 i 2:a klassen och 42 i 3:e (lägsta) klassen. De olika lotsplatsernas uppdelning i klasser framgår av bilaga I. Att framdeles vissa jämkningar i nämnda gruppering kunna befinnas erforderliga på grund av förändrade sjöfartsförhållanden torde ligga i sakens natur.

Här torde få behandlas en organisationsfråga, som sammanhänger med bestämmandet av antalet befattningshavare å lotsplatser, tillhörande de särskilda klasserna, samt dessa befattningshavares placering i lönegrader. Såsom förut omförmäls, äro lotsförmansbefattningarna för närvarande icke att betrakta såsom ordinarie tjänster utan innefatta allenast uppdrag för lots (mästerlots) att mot visst arvode utöver lotsavlönningen tills vidare utföra vissa åligganden. Från personallåll har hemställts om förändring av lotsförmansbefattningarna till ordinarie tjänster. Då vid vissa av de större lotsplatserna motsvarande åligganden, som vid andra lotsplatser tillkomma lotsförmän, ansetts böra anförtros åt särskilda ordinarie tjänstemän, överlotsar, har det synts lotsstyrelsen och de lönesakkunniga billigt, att även lotsförmansbefattningarna ombildas till ordinarie tjänster. Någon olägenhet av en dylik åtgärd synes knappast vara att befara. Tillräcklig erfarenhet om vederbörandes lämplighet att förestå en lotsplats torde nämligen kunna vinnas under föregående tjänstgöring inom lotsverket. Vid förändring av lotsförmanstjänsterna till ordinarie befattningar bör naturligen antalet lotsbefattningar minskas i förhållande härtill. Å andra sidan torde de nuvarande mästerlotsbefattningarna såsom en särskild avlöningsgrad icke vidare böra förekomma, då enligt det nya lönesystemet lots skulle kunna komma i åtnjutande av fyra löneförhöjningar. Vad nu är sagt avser emellertid icke att tjänstetiteln mästerlots skulle behöva försvinna, utan torde densamma fortfarande kunna såsom en utmärkelse tilldelas mera förtjänta lotsar.

Med iakttagande av vad sålunda i skilda hänseenden beräknats och föreslagits skulle lotspersonalens antal inom olika befattningsgrup-

per komma att utgöra: 18 överlotsar, 19 lotsförmän å 1:a klass lotsplatser, 341 lotsar å 1:a klass lotsplatser, 27 lotsförmän å 2:a klass lotsplatser, 87 lotsar å 2:a klass lotsplatser, 42 lotsförmän å 3:e klass lotsplatser och 51 lotsar å 3:e klass lotsplatser.

Vid avvägandet av lönebeloppen för lotspersonalen må uppmärksammas, hurusom av en var sådan befattningshavare måste krävas, att vederbörande redan före befordran till lots förvärvat ett icke obetydligt mått av kunskaper och erfarenhet i sjömansyrket, i vilket hänseende kan erinras, att ett stort antal lotsar avlagt styrmans- eller sjökaptensexamen. Därjämte må framhållas det särskilda ansvar, som är förenat med lotstjänsten, vartill kommer att befattningshavaren genom sin tjänstgöring är utsatt för kroppsliga vådor. Nu anförda omständigheter hava synts lotsstyrelsen och de lönesakkunniga vara av beskaffenhet att böra tagas i betraktande vid värdesättande av ifrågavarande tjänster.

Med hänsyn härtill har lots å 3:e klass lotsplats ansetts böra hänföras till 2:a lönegraden enligt den för kommunikationsverken gällande löneplanen och lotsförman å sådan lotsplats till närmast högre grad eller 3:e lönegraden. I samma lönegrad torde böra inordnas lots å 2:a klass lotsplats samt i 4:e lönegraden lots å 1:a klass lotsplats. Lotsförman å 2:a klass lotsplats har ansetts skäligen böra placeras i en lönegrad, som skulle ligga mellan den 4:e och den 5:e enligt kommunikationsverkens löneplan. Behovet av en dylik mellangrad har föranletts därav, att steget mellan nämnda 4:e och 5:e lönegrader omfattar två löneklasser, något som för här ifrågavarande personal ansetts medföra allt för stor skillnad mellan de olika befattningshavarnas löner. Den föreslagna mellangraden skulle sålunda komma att omfatta 5:e—9:e löneklasserna. Jämväl för lotsförman å 1:a klass lotsplats har av motsvarande anledning befunnits nödigt att föreslå en mellangrad mellan 5:e och 6:e lönegraderna enligt kommunikationsverkens löneplan, vilken mellangrad skulle omfatta 7:e—11:e löneklasserna. För överlots torde lönen lämpligen kunna bestämmas i överensstämmelse med 6:e lönegraden enligt kommunikationsverkens löneplan. Placeringen av lotsförman å 2:a klass lotsplats över lots å 1:a klass lotsplats samt lotsförman å sistnämnda klass lotsplats omedelbart under överlots betingas därav, att, å ena sidan, förmanskapet även å en 2:a klass lotsplats medför ett icke oväsentligt arbete, och att, å andra sidan, skillnaden mellan en lotsförmans å 1:a klass lotsplats och en överlots' befälsställning och expeditjonsarbete, särskilt å vissa platser, är jämförelsevis obetydlig.

Av skäl, som närmare anföras å sid. 24 och 30, skulle personalen

vid några lotsplatser åtnjuta i 12 § i reglementsförslaget omförmålt enslighetstillägg.

Såsom av det föregående framgår förutsätta lotsstyrelsen och de lönesakkunniga, att lotspersonalen, utöver de sålunda föreslagna lönerna, alltjämt skall äga uppbära andel i lotspenningar samt vissa nu utgående ersättningar från sjöfarten, såsom hemvägsersättning o. d.

Fyrpersonalen har sin tjänstgöring i regeln förlagd till fyrskepp eller fyrar. Bland fyrskeppen, av vilka 20 vid 1923 års ingång skola vara bemannade, kunna särskiljas tre grupper, nämligen dels 12 ång- eller motorfyrskepp under befäl av fyrmästare, dels 6 icke maskindrivna fyrskepp under befäl av fyrmästare och dels 2 mindre likaledes icke maskindrivna fyrskepp, värtdera under befäl av en fyrvaktare och befälhavare. Fyrar med ständig bevakning finnas vid 85 fyrplatser, av vilka 17 betecknade såsom »större fyrar» och 53 såsom »mindre fyrar» stå under befäl av fyrmästare, under det att de 15 minsta fyrplatserna förestås av uppbördsfyrvaktare. Av fyrplatser med uppbördsfyrvaktare bör emellertid en kunna indragas på grund därav att Gåsörens fyr förändrats till fyr utan ständig bevakning. Å fyrskepp och fyrar med ständig bevakning finnas, förutom vederbörande befäl, anställda sammanlagt 97 fyrvaktare och 108 fyrbiträden ävensom extra personal.

**Fyr-
personalen.**

Vid fyrar utan ständig bevakning, vilka i stor utsträckning äro försedda med agabelysning, utövas tillsyn i allmänhet av s. k. tillsyningsmän. Härvid är dock att märka, att några av dessa fyrar anses tillhöra vederbörande fyrplats och att till följd därav tillsynen av sådan fyr ingår i fyrpersonalens vanliga tjänstutövning. Tillsynen över flertalet å västkusten belägna agafyrar utövas icke heller av tillsyningsmän utan av personalen å den åren 1917—1919 uppförda gasstationen å Erholmen i närheten av Marstrand. Där särskilda tillsyningsmän finnas, åtnjuta dessa mindre arvoden, avpassade efter antalet och beskaffenheten av de fyrar, tillsynen avser. Såsom tillsyningsmän förordnas antingen privatpersoner eller ock befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

Å gällande avlöningsstat för fyrpersonalen är vidare såsom ordinarie befattningshavare uppförd en i Malmö placerad distriktsfyrmästare, som har att utöva tillsyn över intagna fyrskepp och reservfyrskepp samt tjänstgöra såsom befälhavare å s. k. vrakfyrskepp, allt inom södra distriktet. Slutligen upptager staten, såsom förut nämnts, två förråds-
mästare, en i Stockholm och en i Göteborg, med uppdrag att tillse

mellersta respektive västra distriktets förråd samt med tjänstgöring i övrigt å vederbörande distrikts lotskaptensexpedition.

I lön, tjänstgöringspenningar och beklädnadsbidrag åtnjuta fyrmästare å ång- eller motorfyrskjepp samt distriktsfyrmästaren 2,100 kronor, fyrmästare å större fast fyr 2,000 kronor, fyrmästare å icke maskindrivet fyrskjepp 1,900 kronor, fyrmästare å mindre fast fyr 1,800 kronor, fyrvaktare tillika befälhavare å fyrskjepp ävensom förrådsmästare 1,550 kronor, uppbördsfyrvaktare å fast fyr 1,450 kronor, fyrvaktare 1,300 kronor och fyrbiträde 1,200 kronor. Av nämnda belopp utgöra för samtliga befattningar 100 kronor beklädnadsbidrag. Ålderstillägg å lönen utgå efter 3, 6 och 9 år till samtliga fyrmästare med 150 kronor och till övrig ordinarie personal med 100 kronor varje gång.

Personal å fyrskjepp äger under den tid av månaderna december, januari, februari och mars, varunder fyrskjeppet är rustat — ej under ut- eller avrustning — åtnjuta särskild dagavlöning med 2 kronor till fyrmästare, 1 krona 50 öre till fyrvaktare samt 1 krona till övrig fyripersonal. Till fyrvaktare eller fyrbiträde, som tjänstgör såsom styrman eller maskinist å fyrskjepp, utgår ett årligt arvode av 100 kronor. Dagavlöningen och de särskilda arvoden räknas såsom tjänstgöringspenningar.

I tillfällig löneförbättring erhålla samtliga ordinarie befattningshavare vid fyrstaten 300 kronor.

Förutom kontant avlöning åtnjuter den vid fast fyr anställda personalen fri bostad jämte ved och lyse eller, där bostad undantagsvis icke kan beredas, hyresersättning enligt lotsstyrelsens bestämmande jämte ved och lyse in natura. Till distriktsfyrmästare och förrådsmästare samt till personal å fyrskjepp utgår hyresbidrag, nämligen med 300 kronor till distriktsfyrmästare och fyrmästare, 250 kronor till förrådsmästare och fyrvaktare tillika befälhavare samt 200 kronor till fyrvaktare och fyrbiträde. Samtliga ifrågavarande förmåner utgå i enahanda ordning, som gäller i fråga om lön. Under tjänstgöring å fyrskjepp åtnjuter personalen dessutom proviant enligt av lotsstyrelsen givna föreskrifter eller i stället för proviant spisningspenningar enligt lotsstyrelsens bestämmande.

För att vid inträffande tjocka, då skenet från fyrarna icke tjänar till ledning, kunna varna de sjöfarande äro samtliga fyrskjepp samt vissa å yttre skär belägna fyrar med ständig bevakning utrustade med mistsignaleringsapparater med mer eller mindre invecklade anordningar. Vid mistsignalering utgår särskild ersättning med för närvarande 50 öre i timmen, vilken ersättning brukar å fyrskjepp fördelas mellan

personalen i dess helhet samt vid fyrarna tillfalla dem, som fullgjort signaleringen, vare sig vederbörande själva äro anställda vid fyren eller, såsom ofta är fallet, tillhöra någon av personalens familjer. I gällande stat finnes för ifrågavarande ändamål uppfört ett förslagsanslag å 10,000 kronor.

Därjämte må omnämnas, att från ett under avlöningsstaten för fyrpersonalen uppfört bestämt anslag å för närvarande 9,950 kronor utgår till personalen å några avlägset belägna fyrar dels provianteringsbidrag, dels ock ersättning för uppehållande av förbindelse med land. Därjämte utgår bidrag till fyrpersonalen å Gotska Sandön för anskaffande av kofoder.

Såsom av den i det föregående lämnade redogörelsen framgår äro såväl fyrskepp som fyrar med ständig bevakning i avlöningshänseende fördelade i tre grupper. Bland fyrskeppen skiljes sålunda mellan maskindrivna och icke maskindrivna, under befäl av fyrmästare, samt sådana mindre icke maskindrivna, vilka stå under befäl av fyrvaktare. Fyrarna äro uppdelade i större fyrar och mindre fyrar under befäl av fyrmästare samt fyrar, som förestås av uppbördsfyrvaktare.

*Lotsstyrelsen
och de lönesakkunniga.*

Enligt lotsstyrelsens och de lönesakkunnigas mening synes en dylik uppdelning av såväl fyrskepp som fyrar i tre klasser vara fullt befogad med hänsyn till de olika stora krav, som måste ställas åtminstone på befålet. Vad fyrskeppen beträffar torde den nuvarande klassificeringen kunna oförändrad bibehållas. Sålunda skulle av fyrskeppen 12 tillhöra 1:a (högsta) klassen, 6 räknas till 2:a klassen och 2 hänföras till 3:e (lägsta) klassen. Däremot synes i fråga om klassificeringen av fyrarna vissa jämkningar böra vidtagas, i syfte att vinna en lämpligare fördelning av fyrarna inom de olika klasserna än vad för närvarande torde vara fallet.

De förhållanden vid de särskilda fyrplatserna, som synts lotsstyrelsen och de lönesakkunniga böra tagas i betraktande vid klassificeringen, äro förekomsten av mistsignalapparater, dessas art, storlek och svårskötthet, fyrapparaternas storlek och behov av tillsyn, till platsen hörande byggnaders storlek, anordning och läge i förhållande till varandra och därav orsakat större eller mindre arbete vid fyring och mistsignalering, underhållsarbetenas omfattning med hänsyn till byggnadernas allmänna anordning och bemanningens storlek, fyringstiden samt huruvida och i vilken grad svårighet förefinnes att skydda platsens båtar ävensom uppehålla förbindelse med land på grund av dåliga hamnförhållanden och utsatt belägenhet.

Från personallhåll har visserligen uti en till lotsstyrelsen tidigare ingiven framställning, under förutsättning att särskild ersättning för mist-signalering icke vidare skulle förekomma, föreslagits en klassificering av fyrarna, vid vilken avseende fästats så gott som uteslutande vid förekomsten av dylik signaler eller ej. Då emellertid lotsstyrelsen och de lönesakkunniga, såsom närmare framgår av specialmotiveringen till 28 § i förslaget till avlöningsreglemente, ansett ersättning för mist-signalering fortfarande böra utgå, torde särskilt med nämnda utgångspunkt en klassificering grundad på de olika förhållanden, som förut angivits, vara att föredraga.

Efter en i enlighet med angivna grunder företagen undersökning har befunnits, att av de 84 fyrar, som fortfarande skulle hava ständig bevakning, borde uppföras 26 i 1:a (högsta) klass, 37 i 2:a klass och 21 i 3:e (lägsta) klass. De olika fyrplatsernas uppdelning i klasser framgår av bilaga II.

Vad därefter angår bemanningen å fyrskepp och fyrar må till en början framhållas, att samtliga befattningshavare, vilka hava att utöva befäl, synas lämpligen böra benämnas fyrmästare, visserligen med viss gradering i avlöningshänseende alltefter den klass vederbörande fyrskepp eller fyr skulle tillhöra. Vid bifall härtill skulle sålunda tjänsttitlarna »fyrvaktare och befälhavare» å fyrskepp samt »uppbördsfyrvaktare» utbytas mot benämningarna »fyrmästare å 3:e klass fyrskepp» och »fyrmästare å 3:e klass fyr».

Fyrvaktarna å såväl fyrskepp som fyrar äro — frånsett nyss omnämnda »fyrvaktare och befälhavare» — för närvarande samtliga likställda. Då emellertid i fråga om fyrvaktare å fyrskepp av 1:a klass och å fyr av 1:a klass måste ställas ej oväsentligt större fordringar än å övriga fyrvaktare, vilket förhållande, vad fyrskeppen angår, i viss mån också redan kommit till uttryck genom det särskilda arvode, vilket utgår till den som tjänstgör såsom styrman eller maskinist å sådant skepp, anse styrelsen och de lönesakkunniga, att fyrvaktare å fyrskepp av 1:a klass och å fyr av 1:a klass böra föras i en avlöningsgrupp för sig, under det att övriga fyrvaktare torde kunna tillhöra en och samma grupp.

I likhet med vad för närvarande är fallet synas samtliga fyrbiträden kunna innefattas i en avlöningsgrupp.

Med beaktande av förut angivna klassificering av fyrskepp och fyrar samt med iakttagande av nyssberörda gruppering av den där anställda personalen har befunnits att antalet ifrågavarande befattningshavare skulle uppgå till:

12	fyrmästare	å 1:a klass	fyrskipp.
26	»	» 1:a »	fyr.
6	»	» 2:a »	fyrskipp.
37	»	» 2:a »	fyr.
2	»	» 3:e »	fyrskipp.
21	»	» 3:e »	fyr.
24	fyrvaktare	» 1:a »	fyrskipp.
27	»	» 1:a »	fyr.
8	»	» 2:a och 3:e klass	fyrskipp.
48	»	» 2:a och 3:e »	fyr.
99	fyrbiträden	å fyrskipp och fyr.	

Vad därefter angår ifrågavarande personals avlöningsförmåner hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga kommit till den uppfattningen, att den fasta avlöningen för befattningshavare å fyrskipp bör vara densamma som för innehavare av motsvarande befattningar vid fyrar. Härigenom skulle vinnas den fördelen, att fyrskippspersonalen, som ej sällan söker förflyttning till landfyr, skulle kunna erhålla dylik transport utan att därav skulle föranledas minskning i lön och sedermera lägre pension vid avgång från tjänsten, varjämte även ett ur statsverkets synpunkt i vissa fall önskvärt utbyte av personal mellan fyrskipp och fyrar skulle kunna underlättas. Då emellertid tjänstgöringen å ett i öppen sjö till ankars liggande fyrskipp, som dessutom i regel endast sparsamt kan uppehålla förbindelse med land, otvivelaktigt måste anses mera betungande än tjänstgöringen å en landfyr, har det syntts skäligt att, i anslutning till vad som gäller i fråga om befattningshavare vid marinen, ett särskilt avlöningstillägg utgår under tjänstgöring ombord. Detta tillägg, som förslagsvis benämnts fyrskippstillägg, skulle tillkomma personal å fyrskipp, medan detta är utlagt å sin station eller på färd till eller från stationen. Fyrskippstillägget är avsett att utgå med olika belopp allt efter vederbörandes tjänstegrad samt fyrskippets mer eller mindre ensliga stationsort. På sätt framgår av de i 25 § av förslaget till avlöningsreglemente intagna bestämmelserna rörande fyrskippstillägg, skulle fyrskippet med hänsyn till stationsortens belägenhet fördelas i tre stationsgrupper, betecknade A, B och C. Fyrskippstillägget skulle för de särskilda befattningshavarna variera inom grupp A mellan 80 öre och 2 kronor 40 öre, inom grupp B mellan 1 krona 20 öre och 2 kronor 80 öre samt inom grupp C mellan 1 krona 60 öre och 3 kronor 20 öre. Under tiden den 16 november—15 mars skulle fyrskippstillägget utgå med 50

procents förhöjning, till följd varav den nuvarande särskilda dag-avlöningen under vintermånaderna icke vidare skulle förekomma.

Såsom en av tjänstgöringens art betingad förmån synes personalen å fryskepp fortfarande böra åtnjuta fri kost eller kostpenningar under tjänstgöring ombord. Det torde i sådant hänseende få erinras, att motsvarande förmån utgår till befattningshavare å statens järnvägars ångfärjor och ångfartyg samt till befattningshavare vid marinen enligt senaste regleringar.

Det må i detta sammanhang påpekas, att, såsom nedan i specialmotiveringen till 12 § i förslaget till avlöningsreglemente närmare förmåles, särskilt enslighetstillägg enligt vissa grunder skulle utgå till tjänsteman, som på grund av sin tjänstgöring nödgas vara bosatt å sådan ort, där vistelsen till följd av ortens särskilt ensliga belägenhet kan, fränsett ökade levnadskostnader, anses medföra avsevärda olägenheter. Med hänsyn till belägenheten av ett flertal fyrplatser, skulle sålunda enslighetstillägg komma åtskilliga bland fyrpersonalen till godo. Då detta tillägg är avsett att vara förknippat med bosättningsorten, skulle tillägget icke kunna komma ifråga för befattningshavare med tjänstgöring å fryskepp, vilka emellertid genom fryskeppstilläggens bestämmande till olika belopp med hänsyn till fryskeppens stationsorters belägenhet komma att i nämnda hänseende på annat sätt tillgodoses.

Vid inordnande av ifrågavarande personal i den för kommunikationsverken gällande löneplanen hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga, som icke ansett sig kunna tillstyrka de från personalhåll framkomna alltför höga löneanspråken, enats om följande placering: samtliga fyrbiträden skulle åtnjuta lön enligt 1:a lönegraden, fyrvaktare å 2:a och 3:e klass fryskepp samt å 2:a och 3:e klass fyr enligt 2:a lönegraden, fyrvaktare å 1:a klass fryskepp och å 1:a klass fyr enligt 3:e lönegraden, fyrmästare å 3:e klass fryskepp och å 3:e klass fyr enligt 4:e lönegraden, fyrmästare å 2:a klass fryskepp och å 2:a klass fyr enligt 5:e lönegraden samt fyrmästare å 1:a klass fryskepp och å 1:a klass fyr enligt 6:e lönegraden. Några mellangrader mellan de för kommunikationsverken gällande särskilda lönegraderna hava icke ansetts erforderliga för fyrpersonalen, men, då för lotspersonalens vidkommande vissa mellangrader föreslagits, skulle de lönegrader, som motsvara 5:e och 6:e lönegraderna enligt kommunikationsverkens löneplan, i den nu ifrågavarande löneplanen erhålla andra ordningsnummer.

I detta sammanhang bör erinras därom, att tillämpningen av det nya lönesystemet förutsätter, att vissa hittills utgående förmåner såsom

fri bostad med bränsle och lyse eller hyresersättning, provianteringsbidrag o. d. icke vidare skulle förekomma, enär värdet av dylika för-
måner skall anses inbegripet i den efter olika dyrortsförhållanden gra-
derade lönen. De hittills medgivna särskilda arvodena till befattnings-
havare, som tjänstgör såsom styrman eller maskinist å fyrskepp, synas
icke heller erforderliga för framtiden med hänsyn till den högre ställning
i lönegrad, som skulle tillkomma fyrvaktare å 1:a klass fyrskepp, vilka
befattningshavare i regeln bestrida dylik styrmans- eller maskinisttjänst.

Förutom nu omhandlade befattningshavare på fyrskepp och fyrrar
finnes, såsom förut är nämnt, å avlöningsstaten för fyrrpersonalen upp-
förd en distriktsfyrmästare. Denne torde, såsom för närvarande är för-
hållandet, böra jämnställas med fyrmästare å 1:a klass fyrskepp och sålunda
hänföras till 6:e lönegraden enligt kommunikationsverkens löneplan.

Tillika äro i avlöningsstaten för fyrrpersonalen upptagna två för-
rådsmästarbefattningar, vilka emellertid, såsom redan framhållits vid be-
handlingen av distriktsexpeditionerna, skulle utbytas mot expediti-
onsträdesbefattningar.

Å andra sidan synes en del av personalen å Erholmens gasstation
lämpligen böra uppföras å ordinarie stat. Å nämnda gasstation finnas,
förutom ett extra biträde, för närvarande anställda en gasmästare med
samma avlöning som fyrmästare å större fast fyr samt ett första biträde
och ett andra biträde med avlöning såsom fyrvaktare, respektive fyr-
biträde. Den skedda utvecklingen av agabelysningen vid fyrarna
inom västra distriktet samt den årliga besparing i utgifter, som gas-
stationen å Erholmen medför, har synts styrelsen och de lönesak-
kunniga väl motivera, att ifrågavarande gasmästare samt första och
andra biträden beredas ordinarie anställning. Såsom ett ytterligare stöd
för denna uppfattning torde kunna åberopas, att vederbörande departe-
mentschef vid framläggande av förslag till 1916 års riksdag om be-
viljande av medel till avlöning av personalen vid gasstationen förklarade,
att lotsstyrelsens förslag att ifrågavarande ersättning skulle tagas från
det under omkostnadsstaten uppförda förslagsanslaget till konsumtions-
artiklar för fyrrar, mistsignalstationer och livräddningsstationer endast
kunde godkännas såsom en anordning tills vidare, och att fördenskill
lotsstyrelsen borde, sedan anläggningen kommit i gång och erfarenhet
vunnits rörande personalbehovet vid densamma till Kungl. Maj:ts inkomma
med definitivt förslag till personalfrågans ordnande. Då personalen å
gasstationen, såsom förut är antytt, jämväl har att utöva den direkta
tillsynen över ett sextiotal agafyrrar, synas gasmästarens samt första

och andra biträdenas benämningar för likformighetens skull lämpligen böra förändras till respektive fyrmästare, fyrvaktare och fyrbiträde å gasstation, och torde befattningarna skäligen kunna i avlöningshänseende likställas med fyrmästare och fyrvaktare å 1:a klass fyr samt fyrbiträde.

**Personalen å
lotsverkets
ångfartyg.**

Såsom lotsverkets ångfartyg pläga betecknas *dels* det till lotsstyrelsens disposition stående ångfartyget Vega, som användes till transport- och prickningsarbeten m. m., *dels* sex tjänstefartyg s. k. chefsångare, en för varje lotsdistrikt och benämnda efter vederbörande lotskaptens förläggningssort, vilka ångare under befäl av lotskaptenen eller lotslöjtnanten användas vid inspektioner, transporter samt utläggande och intagande av fyrskepp och bojar m. m., *dels ock* av lotsångarna Skanör och Viken, som äro stationerade vid Öresunds södra respektive norra lotsplats och som begagnas vid lotsuppassningen i Sundet ävensom understundom vid prickningsarbeten och bogsering av fyrskepp m. m.

Före 1914 års löneroglering var all personal å ångfartygen anställd mot hyra jämte portionsersättning under tjänstgöring ombord. Genom lönerogleringen uppfördes emellertid å stat såsom ordinarie befattningshavare befälhavaren å Vega, en maskinist och uppbördsman å samma fartyg ävensom en maskinist och uppbördsman å var och en av chefsångarna.

Befälhavaren å Vega åtnjuter i lön och tjänstgöringspenningar 3,000 kronor samt i ortstillägg 250 kronor, eller tillhopa 3,250 kronor. Lönen kan efter 3, 6 och 9 år höjas med 300 kronor för varje gång. Till maskinist och uppbördsman utgår avlöning med 1,650 kronor i lön, tjänstgöringspenningar och beklädnadsbidrag, vartill komma ålderstillägg å 100 kronor efter respektive 3, 6 och 9 år. Dessutom erhålla maskinisterna å Vega och å chefsångaren Stockholm ortstillägg med 100 kronor vardera.

I tillfällig löneförbättring erhåller befälhavaren å Vega 750 kronor samt maskinist och uppbördsman 300 kronor.

Under den tid av månaderna december, januari, februari och mars, då vederbörande fartyg är rustat — ej under ut- och avrustning — utgår vidare dagavlöning till befälhavaren å Vega med 2 kronor och till maskinist och uppbördsman med 1 krona 50 öre.

I likhet med personalen å fyrskepp åtnjuter personalen å lotsverkets ångfartyg under tjänstgöring ombord fri proviant eller spisningspenningar.

Besättningen i övrigt å lotsverkets ångfartyg utgöres av förhyrd personal.

Fråga om beredande av ordinarie befattning jämväl åt maskinisterna

å Skanör och Viken var före vid 1914 års löne reglering men föranledde då ingen åtgärd, enär det upplystes, att nämnda upppassningsfartyg framdeles eventuellt komme att utbytas mot motorfartyg.

Vad först angår befälhavaren å Vega torde dennes befattning praktiskt taget vara att betrakta såsom en sluttjänst. Innehavaren skall självständigt kunna utföra utsjöprickning och utläggning av bojar och fyrskepp samt verkställa transport av fyrapparater, maskinerier, byggnadsmaterialier m. m. till lots- och fyrplatser. Utförandet av dessa åligganden, som ofta måste ske under synnerligen svåra förhållanden, fordrar hos befälhavaren ett mycket gott omdöme och kunskap att kunna noga bestämma rätt plats för respektive prickar, bojar och fyrskepp. Då lotsstyrelsen och de lönesakkunniga anse, att denne befattningshavare bör i lönehänseende jämnställas med distriktskapten, föreslås han till placering i 12:e lönegraden enligt kommunikationsverkens löneplan.

*Lotsstyrelsen
och de löne-
sakkunniga.*

Beträffande maskinisterna å Vega samt å vederbörande chefsångare vilja lotsstyrelsen och de sakkunniga förorda en placering i 5:e lönegraden enligt kommunikationsverkens löneplan. Ett inordnande av ifrågasvarande befattningar i denna lönegrad, som enligt förslaget skulle jämnställa innehavarna med fyrmästare å 2:a klass fyrplats, torde få anses berättigad med hänsyn till de stora krav, som måste ställas på dessa maskinister, särskilt vid utläggning och intagning av bojar och andra större sjömärken, vartill kommer att maskinisterna i ej ringa omfattning få utföra reparationsarbete å maskinella och andra mekaniska anordningar icke blott ombord utan även vid fyrar o. d.

Vid en placering i sålunda föreslagna lönegrader synes någon särskild vintertidsersättning icke längre böra utgå varken till befälhavaren å Vega eller till de ifrågasvarande maskinisterna. Däremot bör i likhet med fyrskeppspersonalen befattningshavare å lotsverkets ångfartyg, såsom hittills varit fallet, under tjänstgöring ombord åtnjuta fri kost eller kostpenningar.

Ett uppförande å ordinarie stat av några ytterligare befattningar å ångfartygen anse sig lotsstyrelsen och de lönesakkunniga icke för närvarande böra förorda.

Specialmotivering beträffande förslaget till avlöningsreglemente för befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

Vid uppgörande av förslag till avlöningsreglemente för befattningshavare vid lots- och fyrstaten, vilket såsom bilaga III fogats vid detta betänkande, hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga utgått från det för lotsstyrelsen gällande avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen (nr 451/1921). Härvid må emellertid inledningsvis framhållas, att några bestämmelser, motsvarande de i 2 kap. av sistberörda reglemente upptagna, ej erfordras. Övriga väsentligare förändringar i förhållande till sistnämnda avlöningsreglemente omnämnas här nedan under vederbörande paragrafer:

1—4 §§. Reglementsförslagets 1—4 §§ äro av samma innehåll som motsvarande paragrafer i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

5 §. Den föreslagna paragrafen motsvarar 5 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

Då enligt förslagets 5 § 1 mom. 3 stycket förutsättes, att lotsstyrelsen bestämmer de orter, där tjänstemännen skola anses stationerade, är detta föranlett av de säregna tjänstgöringsförhållandena vid lotsverket. I sådant hänseende må erinras, att vid detta verk ej sällan tjänstemannens normala bostadsort är en annan än tjänstgöringsorten, såsom förhållandet exempelvis är beträffande fyrskeppspersonal. För sådana fall torde såsom stationeringsort böra bestämmas den ort, som för utövande av tjänstgöringen kan anses såsom lämplig bostadsort för vederbörande tjänsteman, oavsett om han där verkligen är bosatt.

I 3 mom. av samma paragraf hava vissa ändringar måst vidtagas på grund av innehållet i 11 och 12 §§ samt tillkomsten av vissa nya paragrafer.

6 §. Vid uppgörande av den i 6 § intagna löneplanen hava i huvudsak tillämpats samma lönegrader och löneklasser, som gälla för kommunika-

tionsverken och statsdepartementen, men har därvid, såsom förut är nämnt, visat sig erforderligt att inskjuta vissa mellangrader. Med hänsyn till sistberörda förhållande och då i löneplanen med ett undantag upptagits allenast de lönegrader, i vilka befattningar vid lots- och fyrstaten avses skola placeras, har en delvis förändrad numrering av lönegrader och löneklasser måst vidtagas. Under den för kvinnliga befattningshavare avsedda avdelningen B i den nu föreslagna löneplanen har det emellertid ansetts lämpligt att för eventuellt framtida behov införa en mot den lägsta kvinnliga lönegraden enligt löneplanen för statsdepartementen svarande lönegrad.

Här nedan angives, vilka lönegrader och löneklasser, som motsvara varandra enligt, å ena sidan, reglementsförslaget och, å andra sidan, kommunikationsverkens och statsdepartementens avlöningsreglementen.

Reglementsförslaget.				Avlöningsreglementena för kommunika- tionsverken och statsdepartementen.			
Manliga tjänstemän.				Manliga tjänstemän.			
Lönegrad	1	omfattande löneklasserna	1—5	=	Lönegrad	1	omfattande löneklasserna 1—5
»	2	»	2—6	=	»	2	»
»	3	»	3—7	=	»	3	»
»	4	»	4—8	=	»	4	»
»	5	»	5—9	=	»	—	»
»	6	»	6—10	=	»	5	»
»	7	»	7—11	=	»	—	»
»	8	»	8—12	=	»	6	»
»	9	»	13—16	=	»	12	»
»	10	»	17—20	=	»	16	»
»	11	»	18—21	=	»	17	»
Kvinnliga tjänstemän.				Kvinnliga tjänstemän.			
Lönegrad	1	omfattande löneklasserna	1—4	=	Lönegrad	1	omfattande löneklasserna 1—4 ¹
»	2	»	4—7	=	»	2	»
				=	»	1	»

¹ Statsdepartementens löneplan.

² Kommunikationsverkens löneplan.

Förslagets 7 § är i sak likalydande med 10 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

7 §.

Bestämmelserna i de föreslagna 8 och 9 §§ äro formulerade i 8 och 9 §§. enlighet med stadgandena i 11 och 12 §§ i avlöningsreglementet för statsdepartementen, vilka senare paragrafer, om ock med vissa skiljaktig-

heter, motsvara 10—12 §§ i avlöningsreglementet för kommunikationsverken.

Lotsstyrelsen och de lönesakkunniga hava sig visserligen bekant, att en revision av berörda bestämmelser i nyssnämnda särskilda reglementen är ifrågasatt, men torde, i avvaktan på ett avgörande härutinnan, de föreslagna paragraferna lämpligen kunna avfattas i enlighet med den nuvarande lydelsen av stadgandena i avlöningsreglementet för statsdepartementen. För att emellertid underlätta genomförandet av förändrade föreskrifter i ämnet har en särskild övergångsbestämmelse intagits i 35 § av innebörd, att tjänsteman skall vara skyldig underkasta sig de ändrade bestämmelser, som kunna varda utfärdade rörande, bland andra, de i 8 och 9 §§ i förslaget berörda hänseenden.

10 §. Förslagets 10 § motsvarar 13 § 3 och 4 mom. i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

11 §. Den föreslagna 11 § innehåller stadganden om den lotspersonalen tillkommande rätt till andel i lotspenningar. Bestämmelserna i fråga ansluta sig till vad hittills i allmänhet gäller i berörda hänseende.

12 §. Kallortstillägg enligt de i 14 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen meddelade grunder hava synts lotsstyrelsen och de lönesakkunniga icke påkallade beträffande befattningshavare vid lots- och fyrstaten. Det torde nämligen icke kunna bestridas, att de av dessa befattningshavare, som äro stationerade å sådana orter inom de norra delarna av landet, där eljest kallortstillägg skulle kunna ifrågakomma, under vintermånaderna i regeln hava lindrigare tjänstgöring än annorstädes. Däremot synes den synnerligen ensliga belägenhet, som utmärker några lotsplatser och ett flertal fyrplatser inom olika delar av landet, väl motivera, att den personal, som nödgas av sin tjänstgöring vara bosatt å dylik plats, beredes någon särskild gottgörelse för de betydande olägenheter i skilda hänseenden, som, fränsett ökade levnadskostnader, medfölja en sådan bostadsort. För nämnda ändamål har det synts lämpligt att dylik personal tillerkännes enslighetstillägg med belopp växlande mellan 60 och 240 kronor, allt efter graden av enslighet. Bestämmelser härom äro intagna i 12 § i förslaget.

I detta sammanhang torde böra framhållas, att det i 25 § föreslagna fyrskeppstillägget, vilket under tjänstgöring skulle tillkomma å fyrskepp placerad personal, jämväl är avsett att i viss mån motsvara nyssberörda enslighetstillägg.

Förslagets 13 § överensstämmer i sak med 15 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen. I nu förevarande paragraf meddelas bestämmelser rörande tjänstemans rätt att under där angivna förhållanden uppbära oavkortad lön jämte i förekommande fall enslighetstillägg. I fråga om lotspersonals rätt att åtnjuta den del av avlöningen, som utgöres av lotslott, återfinnas föreskrifter i förslagets 11 §.

13 §.

I 14 § uti reglementsförslaget, vilken har sin motsvarighet i 16 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen, hava inryckts bestämmelser om ersättning för mistad lotslott i vissa fall. I sådant hänseende gäller för närvarande, att, därest tjänst innehavare till följd av kroppsskada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, blivit tills vidare oförmögen till tjänstgöring, avlöningen å stat jämte ersättning för honom till äventyrs tillkommande andel i lotspenningar må kunna efter lotsstyrelsens beprövande till honom utgå oavkortad under högst sex månader, och ankommer det, i händelse sådant tjänstgöringshinder efter utgången av nämnda tid fortfar, på prövning av Kungl. Maj:t till huru stor del avlöning jämte andel i lotspenningar därefter bör till tjänst innehavare utgå.

14 §.

I fråga om beloppet av det tjänstledighetsavdrag, tjänsteman skall vara skyldig vidkännas under tjänstledighet i vissa fall, har en särskild beräkningsgrund ansetts påkallad beträffande lotspersonal. Då denna personal endast under tjänstgöring äger uppbära lotslott, skulle sådan befattningshavare, därest de vanliga reglerna om tjänstledighetsavdrag tillämpades å denne, under sådan tjänstledighet, som medför tjänstledighetsavdrag, komma i en alltför ogynnsam ställning i avlöningshänseende. Vid nu angivna förhållande har det syntts skäligt att för lotspersonal tjänstledighetsavdraget bestämmes enligt den löneklass, som är två klasser lägre än den vederbörande tillhör, eller, om sådan klass ej finnes, enligt lägsta förekommande löneklass.

Bestämmelserna i 15 och 16 §§ i förslaget äro i sak lika med föreskrifterna i 17 och 18 §§ i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

15 och 16 §§.

Den föreslagna 17 § motsvarar 19 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen. I anslutning till vad som redan stadgats beträffande personal vid fångvården och statens tvångsarbetsanstalter, torde tjänsteman vid lots- och fyrstaten böra vara skyldig att under viss tid såsom vikarie bestrida befattning ej blott inom högre utan även inom löne-

17 §.

grad, motsvarande den tjänstemannen själv innehar. Att vid ett verk, sådant som lotsverket, med central förvaltning och därunder lydande lokal-förvaltning tjänsteman tillhörande den senare skall hava skyldighet att vikariera jämväl inom det centrala verket, ligger i sakens natur, och torde härom icke i och för sig krävas någon särskild föreskrift. Då emellertid för lotsstyrelsen gäller annat avlöningsreglemente än som nu föreslagits för lots- och fyrstaten, torde det vara lämpligt att för tydlighetens skull uttryckligen angiva, att dylik skyldighet förefinnes.

Vid bestämmande av de belopp, varmed vikariatsersättning skall utgå, har ej ansetts lämpligt att taga hänsyn till den i förslagens 14 § angivna särskilda beräkningsgrunden vid tjänstledighetsavdrag för lotspersonal.

Enligt 19 § 3 mom. i avlöningsreglementet för statsdepartementen skola stadgandena om vikariatsersättning äga motsvarande tillämpning i fråga om tjänsteman, som erhållit uppdrag att bestrida göromål, vilka eljest ankomma på tjänsteman inom högre lönegrad. En dylik bestämmelse synes icke böra givas beträffande nu ifrågavarande personal, enär, enligt vad under förslagens 19 § närmare omförmäles, för vissa befattningar skulle medgivas tjänstfrihet, motsvarande semester, allenast under förutsättning att därav icke förorsakas någon kostnad för statsverket. Detta betingar nämligen i sin ordning, att tjänsteman skall utan ersättning bestrida, utöver honom eljest i innehavande befattning tillkommande göromål, jämväl den tjänstfries åligganden. Ett uteslutande av förberörda bestämmelse bör dock icke förhindra, att, där i andra fall än nyss angivits tjänsteman erhållit uppdrag att bestrida göromål, som eljest ankomma på tjänsteman inom högre lönegrad, särskild gottgörelse må kunna jämlikt 31 § i förslaget av Kungl. Maj:t medgivas vederbörande.

Den i 4 mom. föreslagna bestämmelsen avser, att en tjänsteman, som eljest är berättigad till lotslott, skall, om så erfordras, kunna utan ekonomisk uppoffring mottaga vikariatsförordnande å befattning, vilken ej är förenad med lotslott.

18 §. Förslagens 18 § är av samma lydelse som 20 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

19 §. Enligt gällande avlöningsbestämmelser för personalen vid lots- och fyrstaten må semester årligen, då sådant kan ske utan hinder för göromålen behöriga gång, åtnjutas av maskinist och uppborädsman å lotsverkets ångfartyg ävensom av tjänst innehavare vid fast fyr under 15

dagar samt av tjänstinnehavare å fyrskepp under tid, växlande från 15 dagar till två och en halv månader, beroende på huru länge skeppets besättning av lotsstyrelsen beräknas vara påmönstrad under året. Semester-tiden för fyrskeppspersonal utgör sålunda för närvarande:

2 ½ månader, om skeppet beräknas vara påmönstrat under	hela året
1 ½ månad » » » » » »	10 månader
1 » » » » » »	8 »
15 dagar » » » » » » mindre än	8 »

Såsom ovan under 17 § antytts, äga för närvarande vissa befattningshavare vid lots- och fyrstaten icke åtnjuta semester men kunna i stället tilldelas tjänstfrihet, därest densamma kan beredas utan hinder för göromåls behöriga gång och utan kostnad för statsverket. Sådan tjänstfrihet må beviljas lotskapten och lotslöjtnant under en och en halv månad samt befälhavaren å lotsverkets ångfartyg Vega och lotspersonalen under en månad årligen.

Enligt 19 § 1 mom. av här föreliggande förslag till avlöningsreglemente har för personalen å fyrar och gasstation — distriktsfyrmästaren inberäknad — för maskinister ävensom för expeditjonsbiträden semester ansetts böra utgå efter i huvudsak samma grunder, som gälla vid ny-reglerade verk. Vad åter beträffar personalen å fyrskepp har det nuvarande systemet syntts böra bibehållas på grund av denna personals egenartade tjänstgöringsförhållanden. Då emellertid av fyrskeppspersonalen uttalade önskemål i fråga om semester ansetts i viss mån berättigade, har i allmänhet en ökning av semestertiderna i förening med en efter förhållandena mera avpassad uppdelning iakttagits, på sätt framgår av föreliggande förslag. I anslutning till vad för närvarande är föreskrivet torde i fråga om semester böra iakttagas, att, där göromålen under viss del av året äro av väsentligt mindre omfattning än eljest, semestern bör i skälig utsträckning förläggas till sådan tid, då antingen tjänsten i fråga eller den tjänst, vars innehavare uppehåller förordnande å den lediges befattning, lämpligen kan lämnas utan vikarie. Bestämelse härom torde dock icke hava sin plats i avlöningsreglementet utan böra meddelas i annan ordning.

Enligt 2 mom. har tjänstfrihet i stället för semester ansetts böra bibehållas för samma befattningshavare, som för närvarande äga åtnjuta ledighet i nämnda form. Då lotskapten och lotslöjtnant eller, som de enligt förslaget skola benämnas, distriktschef och distriktskapten för beredande av tjänstfrihet måste jämte egen tjänst bestrida varandras åligganden, synes billigheten kräva, att bägge även för framtiden kunna

erhålla tjänstfrihet under lika lång tid, vilken emellertid vid nämnda förhållande ansetts böra begränsas till 40 dagar. För övriga ifrågavarande befattningshavare synes tiden för tjänstfrihet kunna bestämmas till högst 30 dagar, eller samma tid som för dem nu gäller.

På grund av de särskilda förhållandena vid lotsverket har 3 mom. erhållit en något olika avfattning mot liknande bestämmelse uti 21 § av avlöningsreglementet för statsdepartementen, vilket emellertid icke innebär någon ändring i sak.

20 §. Förslagets 20 § har i huvudsak samma lydelse som 22 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen. Ett under b) gjort tillägg i fråga om beräkning av ersättning för bostad in natura är föranlett av omöjligheten att i vissa fall, exempelvis då nu ifrågavarande befattningshavare äro de enda å orten boende, kunna utröna något därstädes gällande hyrespris.

21 §. Föreskrifterna i 21 § hava sin närmaste motsvarighet i 23 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen. Likartade skäl, som kunna åberopas för att staten, när särskilda omständigheter föreligga, tillhandahåller bränsle, torde, vad särskilt fyrpersonal beträffar, tala för tillhandahållande av lysämnen i vissa fall, helst lotsverket under alla förhållanden måste för fyrarna anskaffa sådana ämnen; och har ett härav betingat tillägg införts i paragrafen. På grund av fyrplatsernas ofta avlägsna läge och de därav föranledda synnerligen höga transportkostnaderna för bränsle och lysämnen, har ersättningen för tillhandahållandet av dylika naturaförmåner ansetts böra beräknas med hänsyn allenast till verkets inköpspris.

22 §. Förslagets 22 § motsvarar 24 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

23 §. Den föreslagna 23 § motsvarar 25 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen. Enligt sistnämnda avlöningsreglemente erhåller tjänsteman på vederbörande verks bekostnad läkarvård jämte läkemedel i regeln allenast vid skada till följd av olycksfall i tjänsten. Dock förutsättes, att en utvidgad rätt i berörda hänseende skall kunna medgivande genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen; och har dylikt medgivande lämnats beträffande vissa befattningshavare vid fängvårdsstaten och statens tvångsarbetsanstalter. På grund av gällande avlöningsvillkor må till person, tillhörande besättning å fyrskepp eller å lotsverkets ångfar-

tyg, vilken sjuknar och icke kan vårdas ombord, utgå ersättning för sjukvårdskostnader enligt lotsstyrelsen bestämmande, och gäller detta sålunda jämväl, då sjukdomen icke föranletts av olycksfall i tjänsten. Därjämte är i tjänstgöringsreglementet stadgat, att, därest lotsstyrelsen finner ersättning för sjukvårdskostnad i andra fall än nu nämnts böra beredas, frågan härom skall underställas Kungl. Maj:ts prövning. Med hänsyn särskilt tagen till tjänstgöringsförhållandena för personal vid lotsverket, synes densamma böra med viss jämkning bibehållas vid sagda förmåner, varom ock bestämmelser föreslagits i nu förevarande paragraf.

De föreslagna bestämmelserna i 24 § hava sin närmaste motsvarighet i stadgandena i 26 § av avlöningsreglementet för statsdepartementen.

24 §.

Då resor i stor utsträckning ingå i lotsbefälets vanliga tjänstutövning, har det ansetts lämpligt att bestämmelser rörande reseersättning under dylika resor meddelas i särskild ordning, varom stadgande intagits i 2 mom. av förevarande paragraf.

För vissa av tjänsteman i lotsverkets tjänst företagna färder i och för transport av annan befattningshavare, överbringande av bud o. d., vilka resor icke kunna anses innefattade i tjänstemannens vanliga tjänstutövning, har hittills utgått ersättning enligt särskilda grunder. Då dessa resor näppeligen kunna betraktas såsom till extra förrättning hänförliga tjänsteresor, torde särskild föreskrift härutinnan vara erforderlig, och har sådan intagits i 3 mom.

Enligt bestämmelsen i 4 mom. skulle fri kost eller kostpenningar, såsom redan i det föregående är nämnt, tillkomma å fryskepp eller å lotsverkets ångfartyg anställd befattningshavare under tjänstgöring ombord.

I 5 mom., som motsvarar 3 mom. i 26 § av avlöningsreglementet för statsdepartementen, är en mindre omformulering vidtagen på grund därav att vid lotsverket tjänstgöringsorten och stationeringsorten i vissa fall icke sammanfalla.

Uti 25 § i förslaget meddelas bestämmelser i fråga om fryskeppstillägg. I sådant hänseende hänvisas till vad förut yttrats i sammanhang med frågan om fryskeppspersonalens avlöningsförhållanden ävensom vid motiveringen till reglementsförslagets 12 §.

25 §.

De föreslagna 26 och 27 §§ hava samma lydelse som 27 och 28 §§ i avlöningsreglementet för statsdepartementen. Huruvida felräkningspenningar enligt 27 § över huvud taget böra utgå vid lots- och fyrstaten, torde emellertid få bliva beroende på framtida prövning.

26 och 27 §§.

28, 29 och
30 §§.

De under 28, 29 och 30 §§ föreslagna bestämmelserna sakna motsvarighet i andra avlöningsreglementen, men innebära allenast bibehållandet av vissa till fyr- och lotspersonalen sedan gammalt utgående ersättningar, vilka icke ansetts lämpligen böra innefattas i den fasta avlöningen.

Det skulle visserligen kunna sättas i fråga, huruvida den särskilda ersättningen för mistsignaleri fortfarande bör utgå. Från personalens sida har sålunda föreslagits, att i stället för bibehållande av nämnda ersättning vid tjänstemännens placering i lönegrader avgörande betydelse skulle fästas vid det förhållandet, om vid den fyr, vederbörande tjänstgör, mistsignaleri förekommer eller ej. Enligt styrelsens och de lönesakkunnigas mening böra emellertid, såsom redan nämnts, i viss mån andra grunder vara bestämmande vid tjänstemans placering i lönehänseende, då även andra tjänsteåligganden än mistsignaleri därvid böra spela in. Då skyldighet att verkställa mistsignaleri i varje fall medför en särskild bundenhet och ökat arbete, har det syntts billigt, att ersättning fortfarande må utgå för dylik signalering. Beträffande ifrågasvarande ersättning må vidare erinras, att densamma i vissa fall är att betrakta såsom en gottgörelse åt befattningshavares familjemedlemmar för erforderligt biträde vid signaleringens utförande. Beloppet av ifrågasvarande ersättning har från och med den 1 juli 1921 höjts från 25 öre till 50 öre för timme. Uti 28 § 1 mom. har föreslagits bestämmelse rörande ersättning för mistsignaleri och har därvid en timersättning av 50 öre bibehållits.

Bestämmelsen i 28 § 2 mom. föranledes av den ersättning efter 400 kronor per vinterperiod, som jämlikt kungl. brev den 11 november 1921 från handels- och sjöfartsfonden utgår till föreståndaren för östra issignaleringsområdet för hans arbete under sön- och helgdagar med sammanställandet och inlämnandet å centraltelegrafstationen i Stockholm under de tider av året, då issignaltjänsten är i verksamhet, av radio-telegrafiska meddelanden om is- och seglationsförhållanden m. m.

Den i 29 § av förslaget omförmälda hemvägsersättningen utgår enligt bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 27 november 1896, vilken ersättning för år 1922 enligt Kungl. Maj:ts beslut på visst sätt förhöjts. Övriga i förevarande paragraf omförmälda till lotspersonalen, från sjöfarten utgående ersättningar och förmåner utgöras av i §§ 23 och 31—36 av förordningen den 15 februari 1881 angående lotsverket omnämnda ersättningar och förmåner såsom fri kost vid lotsning samt sovplats ombord i det lotsade fartyget, ävensom ersättningar för meddelande av upplysningar m. m., då lots genom signalering tillkallats för sådant ändamål.

Vad beträffar den i 30 § i förslaget avsedda prickningsersättningen gäller enligt § 83 i tjänstgöringsreglementet för lotsverket, att den ersättning, som tillkommer lotsarna för prickar, vilka av dem skola anskaffas, utsättas och underhållas, bestämmas av lotsstyrelsen med avseende ej mindre å de utprickade ställenas än å de utsatta prickarnas beskaffenhet. Där utsättning, tillsyn och intagning av bojar, konprickar m. fl. dylika sjömärken, vilka av kronan anskaffas, åligga lots, åtnjuter han därför särskild ersättning enligt lotsstyrelsens bestämmande.

I fråga om denna ersättnings natur må hänvisas till vad statskontoret därom yttrat i samband med 1914 års löneroglering, vilket yttrande finnes återgivet å sid. 196 i Kungl. Maj:ts proposition, nr 228, den 20 juni 1914 angående anslag till lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna m. m.

Förslagets 31 och 32 §§ hava sin motsvarighet i 31 och 32 §§ ^{31 och 32 §§.} i avlöningsreglementet för statsdepartementen.

Den föreslagna 33 § motsvarar 34 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen. ^{33 §.} Då i staten icke torde böra uppföras särskilda arvoden till icke-ordinarie befattningshavare, är någon paragraf av det i 33 § av sistnämnda reglemente angivna innehåll icke erforderlig.

Då det näppeligen torde vara lämpligt att för en personal av icke större omfattning än den vid lots- och fyrstaten inrätta en särskild lönenämnd, hava styrelsen och de lönesakkunniga förutsatt, att de ärenden beträffande ifrågavarande personalgrupp, som böra behandlas av en lönenämnd, anförtros åt antingen allmänna civilförvaltningens lönenämnd eller kommunikationsverkens lönenämnd, varvid dock vederbörande nämnd torde vid behov böra på lämpligt sätt förstärkas med representanter för nu ifrågavarande förvaltningsgren och personal. ^{34 §.}

Uti förslagets 35 § meddelas i anslutning till 36 § i avlöningsreglementet för statsdepartementen vissa bestämmelser rörande de nya avlöningsbestämmelsernas tillämplighet m. m. Härvid torde dock böra uppmärksammas vad i sådant hänseende här ovan anförts i motiveringen till 8 och 9 §§. ^{35 §.}

Övergångsanordningar.

Inordnandet av personalen vid lots- och fyrstaten i det nya avlöningssystemet torde påkalla vissa övergångsbestämmelser. I likhet med vad som skett beträffande kommunikationsverken samt statsdepartement m. fl. verk synes det lämpligen få ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda föreskrifter i ämnet, varvid i huvudsak motsvarande synpunkter böra beaktas, som kommit till uttryck i de för de nyssnämnda verken meddelade övergångsbestämmelserna.

I sammanhang med övergång även för lots- och fyrstatens vidkommande till ett lönesystem med efterskottsutbetalning av hela avlöningen torde, på sätt medgivits beträffande kommunikationsverken samt statsdepartement m. fl. verk, böra medgivas, att, där tjänsteman vid lots- och fyrstaten enligt dittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, må vid ingången av januari månad 1923 till honom, på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1922 innehade, i förskott uppburit för januari månad 1923, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle och lyse, bör ökas med värdet, enligt lotsstyrelsens uppskattning, av denna förmån för en månad. — Kostnaderna för nämnda övergångsanordning torde kunna bestridas från den under avlöningsstaten för lots- och fyrstaten avsedda anslagsposten till avlöning åt ordinarie tjänstemän, vilken anslagspost skulle erhålla förslagsanslags natur.

För närvarande kvarstå ett antal av lotspersonalen och en fyrmästare å den före år 1915 gällande staten. Då emellertid dessa i allmänhet torde finna med sin fördel förenligt att övergå på den nu föreslagna nya staten, synes det, i överensstämmelse med vad som skett beträffande statsdepartement m. fl. verk, vara lämpligt att av riks-

dagen äska ett generellt medgivande för Kungl. Maj:t att medgiva dylik övergång.

I fråga om personal, som föredrager att kvarstå på nu gällande stat, torde i detta sammanhang böra framhållas, att, i anslutning till vad som gäller beträffande liknande befattningshavare vid statsdepartement m. fl. verk, nu utgående tillfällig löneförbättring icke bör efter den nya statens ikraftträdande tillkomma tjänsteman, som anmäler sig ej vara villig att övergå på denna stat.

Pensionsförhållanden.

I fråga om pensionering av ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten gälla bestämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension med de ändringar i vissa delar av nämnda lag, varom särskilda författningar utfärdats. Såsom undantag från vad nu är nämnt gäller emellertid, att de befattningshavare, vilka kvarstå på äldre avlöningsstat än den från och med år 1915 fastställda, tillhöra flottans pensionskassa.

Enligt förenämnda pensionslags allmänna bestämmelser tjänar för tjänst, med vilken — jämte lön — tjänstgöringspenningar eller ortstillägg äro förenade, såsom pensionsunderlag den del av avlöningen, som utgör lön. På sätt ock i berörda lag förutsättes kunna ske, hava emellertid för vissa befattningshavare vid andra verk särskilda pensionsunderlag fastställts i vederbörande lönestater.

I föreliggande förslag till avlöningsreglemente hava icke införts några närmare bestämmelser rörande pensionsförhållanden, utan förutsättes, på sätt framgår av lydelsen av 2 § 4 mom., att särskilda stadganden skola meddelas angående tjänstemans rätt till pension och skyldighet att avgå från tjänsten.

Med hänsyn till de i det nu föreslagna avlöningsreglementet innefattade förändringar icke allenast i fråga om avlöningens uppdelning i lön och tjänstgöringspenningar utan även i andra avseenden måste de nya avlöningsbestämmelserna i varje fall föranleda en revision av nu gällande pensionsföreskrifter för befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

I avvaktan på en mera definitiv lösning av pensionsfrågan för de befattningshavares vidkommande, å vilka den civila pensionslagen äger tillämpning, torde, på sätt skett i fråga om ett flertal andra nyreglerade verk, den civila pensionslagens bestämmelser ännu någon tid böra i huvudsak bibehållas, om ock med vissa kompletterande stadganden.

I sådant hänseende må erinras om de genom kungörelse den 29 juni 1921 (nr 456) meddelade bestämmelser för vissa tjänstemän vid statsdepartement och andra till den civila statsförvaltningen hörande

verk i fråga om rätt till pension. Dessa bestämmelser, vilka hava provisorisk natur, äro avsedda att i vissa hänseenden träda i stället för en del stadganden i den civila pensionslagen, vilken sålunda i övrigt fortfarande skall vara gällande.

Vad beträffar nu ifrågavarande tjänstemän vid lots- och fyrstaten, hava såsom nämnts vissa jämkningar ansetts böra vidtagas i avseende å de nuvarande pensionsbestämmelserna, och skulle detta i första hand gälla pensionsbeloppen, för att desamma skulle kunna sättas i rimligt förhållande till de ökade avlöningar, som skulle utgå enligt det föreslagna nya avlöningsreglementet. Härvid synes det som skulle för dessa tjänstemän i allmänhet kunna provisoriskt tillämpas liknande grunder som de, vilka redan godtagits beträffande tjänstemän vid kommunikationsverken samt vid statsdepartement med flera verk. Vidkommande nu ifrågavarande tjänstemän vid lots- och fyrstaten skulle för sådant ändamål fastställas särskilda pensionsunderlag, vilka i enlighet med nyssberörda grunder torde i allmänhet böra bestämmas till belopp, motsvarande två tredjedelar av den för ortsgrupp A bestämda lönen i högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad, dock med erforderlig avrundning för vinnande av ett med tolv lämpligt delbart belopp.

Då emellertid för lotspersonalen i allmänhet en väsentlig del av avlöningen utgöres av andel i lotspenningar, torde man rimligtvis icke kunna för denna personal bestämma pensionsunderlaget allenast med hänsyn tagen till den del av avlöningen, som utgöres av lön, utan synes jämväl lotslotten böra i någon mån få inverka härvidlag. I enlighet härmed hava styrelsen och de lönesakkunniga tänkt sig, att pensionsunderlagets belopp för lotspersonal skulle bestämmas till två tredjedelar av lönen å billigaste ort i den löneklass, som är närmast högre än högsta löneklassen i den lönegrad vederbörande eljest tillhör.

I fråga om överlots torde dock nämnda beräkningssätt icke utan vidare kunna tillämpas, enär skillnaden mellan lönen i sista (12:te) löneklassen för överlots och närmast högre löneklass enligt förevarande reglementsförslag eller distriktskaptens begynnelseklass är väsentligt större än som motsvarar skillnaden mellan 12:te och närmast högre (13:e) löneklass enligt avlöningsreglementena för kommunikationsverken och statsdepartementen med flera verk. Med hänsyn härtill har beloppet av pensionsunderlaget för överlots ansetts böra beräknas till två tredjedelar av lönen å billigaste ort i 13:e löneklassen enligt sistnämnda reglementen eller sålunda motsvara $\frac{2}{3}$ av 3,960 kronor = 2,640 kronor.

En följd av den nu ifrågasatta förhöjningen av pensionsunderlagen för personal vid lots- och fyrstaten bör självfallet bliva, att pensions-

avgifterna ökas i förhållande därtill. Härvid torde dessa avgifter för befattningar med sådana pensionsunderlag, som återfinnas vid kommunikationsverken samt statsdepartement med flera verk, lämpligen kunna bestämmas till samma årliga belopp, som i sådant hänseende fastställts vid dessa verk. För dem av nu ifrågavarande befattningar, vilkas pensionsunderlag med hänsyn till införandet av nya lönegrader sakna direkt motsvarighet vid nämnda verk, hava pensionsavgifterna med ledning av de för närmaste lönegrader vid dessa verk fastställda avgiftsbelopp beräknats i förhållande till de föreslagna pensionsunderlagen.

I enlighet med vad som redan gäller enligt kommunikationsverkens pensionslag och förenämnda kungörelse den 29 juni 1921 hava såväl pensionsunderlag som pensionsavgifter för de särskilda lönegraderna föreslagits till belopp, som äro lämpligt delbara med tolv. Då detta jämväl torde böra gälla beloppet av avkortad pension, erfordras en särskild föreskrift i berörda hänseende.

Enligt 13 § av den civila pensionslagen skall pensionen utgå från och med *månaden* näst efter den, under vilken avgång från tjänsten ägt rum. Då emellertid pensionen i varje fall bör utgå från den tidpunkt, då tjänstemannens rätt till avlöning upphör, påkallar den föreslagna efterskottsutbetalningen av lönen ett stadgande därom, att pensionen skall beräknas från och med *dagen* näst efter den, då vederbörande avgått från tjänsten. Ett motsvarande stadgande återfinnes ock i kommunikationsverkens pensionslag och i förenämnda kungörelse den 29 juni 1921.

I fråga om grunderna för beräkning av tjänstår för bestämmande av pensions belopp innehåller 17 § av den civila pensionslagen generella föreskrifter. För vinnande av närmare anslutning till vissa bestämmelser i det nu föreslagna avlöningsreglementet har det emellertid ansetts lämpligt, att beträffande befattningshavare vid lots- och fyrstaten i stället för den civila pensionslagens nyssberörda allmänna stadgande meddelas en särskild föreskrift i berörda hänseende av i huvudsak samma innehåll som 20 § 1 mom. av kommunikationsverkens pensionslag och 3 § e) i meranämnda kungörelse.

Enligt 4 § av den civila pensionslagen skall för tjänstinnehavare, som under kortare tid än fem år innehaft den tjänst, från vilken avgång äger rum, beloppet av hel pension utgå med ett belopp, som motsvarar medeltalet av de högsta pensionsunderlag, vilka under vart och ett av de senast förflutna fem åren varit gällande för tjänstinnehavaren. Såsom ett övergångsstadgande synes emellertid, såsom skett i fråga om statsdepartement m. fl. verk, böra medgivas, att, därest vid tillämp-

ning av nyssberörda bestämmelse, hänsyn skall tagas jämväl till pensionsunderlag för sådan tjänst vid vederbörande verk, som innehafts före den tidpunkt, då stadgandena i det nya avlöningsreglementet och därmed också de ifrågasatta provisoriska pensionsbestämmelserna trätt i kraft för verket, därvid skall så anses, som hade för nämnda tjänst gällt det pensionsunderlag, vilket enligt de provisoriska pensionsbestämmelserna är bestämt för samma eller närmast motsvarande befattning. En föreskrift av enahanda innebörd finnes i 39 § av kommunikationsverkens pensionslag.

Såsom en allmän regel vid lönerogleringar gäller, att icke någon må genom tillämpningen av nya avlöningsbestämmelser vid övergång till ny stat lida minskning i de avlöningsförmåner, som förut varit vederbörande tillförsäkrade. Självfallet bör motsvarande regel gälla jämväl i fråga om pension. En föreskrift i sistnämnda syfte har ansetts böra intagas i de provisoriska pensionsbestämmelserna, om också densamma torde sakna betydelse för personal vid lots- och fyrstaten.

Jämlikt 35 § i förslaget till avlöningsreglemente är tjänsteman, å vilken reglementet äger tillämpning, skyldig att underkasta sig de ändrade bestämmelser, som kunna varda utfärdade i fråga om pension. I de föreslagna provisoriska pensionsbestämmelserna har emellertid för säkerhets skull införts ett stadgande därom, att ifrågavarande förpliktelse jämväl innefattar skyldighet för vederbörande att underkasta sig sådana ändringar i pensionsrätten, som kunna varda fastställda i sammanhang med det statsunderstödda pensionsväsendets centralisering. Motsvarande bestämmelse återfinnes såväl i kommunikationsverkens pensionslag som ofta nämnda kungörelse beträffande statsdepartement m. fl. verk.

Såsom av det föregående framgår, skulle för ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten fortfarande tills vidare gälla den civila pensionslagens föreskrifter i fråga om, bland annat, pensionsålder och minsta antalet tjänstår för erhållande av hel pension, vilka bestämmelser innefattas i 5 § av nämnda lag. Därest emellertid föreliggande förslag om förändrad benämning å en del tjänster samt om utbyte av vissa nu befintliga tjänster mot andra nya sådana skulle vinna bifall, torde det vara behöfligt att vidtaga vissa ändringar i punkterna c), e) och k) av nyssnämnda paragraf.

Beträffande lotsförman har hittills i hans egenskap av mästerlots eller lots i fråga om pensionsålder och tjänstår tillämpats föreskrifterna under nyssberörda punkt c). Då någon ändring i tjänstgöringshänseende icke avsetts genom lotsförmansbefattningarnas ombildning till

ordinarie tjänster, torde lotsförman böra upptagas under ifrågavarande punkt. Däremot skulle mästerlots utgå.

Den befattningshavare, som i förslaget till avlöningsreglemente upptagits under benämningen distriktsfyrmästare, motsvarar den i lagen under punkten e) av 5 § omförmälda reservfyrmästaren, och bör distriktsfyrmästaren såsom tidtals tjänstgörande å fyrskepp fortfarande likställas med övrig fyrskeppspersonal. Den i lagen under samma punkt e) likaledes omnämnda befattningen såsom reservfyrvaktare, för närvarande benämnd förrådsfyrmästare, skulle enligt förslaget indragas och ersättas av expeditionsbiträdestjänst, till följd varav befattningen reservfyrvaktare skulle kunna uteslutas ur punkten.

Under punkten k) av 5 § i lagen äro upptagna befattningshavare å fast fyr. Med dessa böra likställas de föreslagna nya tjänsterna å gasstation.

I fråga om övriga ändringar i 5 § av pensionslagen torde icke erfordras någon särskild motivering.

Under återopande av vad sålunda anförts få lotsstyrelsen och de lönesakkunniga framlägga nedanstående förslag till provisoriska pensionsbestämmelser för ifrågavarande personal ävensom förslag till ändrad lydelse av 5 § i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension:

Förslag

till

kungörelse med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid lots- och fyrstaden i fråga om rätt till pension.

För en var ordinarie tjänsteman, å vilken avlöningsreglementet den för befattningshavare vid lots- och fyrstaden äger tillämpning, skola i fråga om rätt till pension samt skyldighet att avgå från tjänsten tills vidare och intill dess annorledes varder förordnat gälla vad i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension stadgas, dock med iakttagande av följande särskilda föreskrifter.

a) För ifrågavarande tjänstemän skola gälla nedan angivna särskilda pensionsunderlag; och skola av dem erläggas pensionsavgifter till nedanstående belopp, för år räknat:

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpedition.

Distriktschef i 11:e lönegraden:	pensionsunderlag	6,036 kronor,	pensionsavgift	354 kronor
» i 10:e » :	»	5,724 »	»	330 »
Distriktskapten:	»	3,924 »	»	192 »
Expeditionsbiträde	{ manligt:	»	1,920 »	» 63 »
	{ kvinnligt:	»	1,440 »	» 78 »

Lotspersonal.

Överlots:	pensionsunderlag	2,640 kronor,	pensionsavgift	102 kronor
Lotsförman i 7:e lönegraden:	»	2,436 »	»	90 »
» i 5:e » :	»	2,160 »	»	75 »
Lots i 4:e » :	»	2,040 »	»	69 »
» i 3:e » :	»	1,920 »	»	63 »
Lotsförman i 3:e » :	»	1,920 »	»	63 »
Lots i 2:a » :	»	1,824 »	»	57 »

Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.

Fyrmästare i 8:e lönegraden:	pensionsunderlag	2,436 kronor,	pensionsavgift	90 kronor
Distriktsfyrmästare:	»	2,436 »	»	90 »
Fyrmästare i 6:e lönegraden:	»	2,160 »	»	75 »
» i 4:e » :	»	1,920 »	»	63 »
Fyrvaktare i 3:e » :	»	1,824 »	»	57 »
» i 2:a » :	»	1,716 »	»	51 »
Fyrbiträde:	»	1,644 »	»	48 »

Personal å lotsverkets ångfartyg.

Befälhavare:	pensionsunderlag	3,924 kronor,	pensionsavgift	192 kronor
Maskinist:	»	2,160 »	»	75 »

b) Därest vid beräkning av pensionsbelopp enligt grunderna i ovanberörda pensionslag beloppet icke är i helt krontal jämnt delbart med tolv, skall detsamma avrundas till närmast högre sålunda delbara tal.

c) Pensionen utgår från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten äger rum, till och med den månad, under vilken pensions-tagaren avlider eller pensionsrätten eljest upphör.

d) Tjänstår beräknas för tid, under vilken tjänsteman efter fyllda aderton år i statens tjänst innehaft ordinarie eller extra ordinarie befattning eller annan anställning, som prövas vara därmed jämförlig, eller ock bestritt förordnande å sådan tjänst. Vid sådan tjänstårsberäkning skall avdrag göras för tid omfattande minst femton dagar i följd, under vilken ledighet från tjänsten ägt rum, dock icke för tid, varunder tjänsteman utan att tjänstgöra å sin befattning ägt uppbära oav-

k) för den manliga bevakningspersonalen vid fångvårdsanstalterna och statens tvångsarbetsanstalter, maskinist och förman vid statens uppfostringsanstalt å Bona, för distriktschef och distriktskapten vid lots- och fyrstaten, överlots, å fast fyr eller gasstation anställd fyrmästare, fyrvaktare och fyrbiträde, landsfogde — — — — — trettiofem tjänstår;

Stater.

Förutom anslag till avlöningsstat för lotsstyrelsen å 188,100 kronor, omkostnadsstat för lotsverket å 1,529,049 kronor och pensionsstat för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna å 276,000 kronor ingå i det å riksstaten för år 1922 för lots- och fyrinrättningen med livräddningsanstalterna uppförda ordinarie förslagsanslaget å 4,885,114 kronor anslag till följande avlöningsstater för lots- och fyrstaten, nämligen:

dels avlöningsstat för befälet vid lotsverket, för vilken stat anvisats ett förslagsanslag å 81,150 kronor, därav bestämt anslag 70,150 kronor,

dels avlöningsstat för lotspersonalen, för vilken stat anvisats ett förslagsanslag å 1,950,200 kronor, därav bestämt anslag 860,900 kronor,

dels avlöningsstat för fyrpersonalen, för vilken stat anvisats ett förslagsanslag å 741,000 kronor, därav bestämt anslag 461,700 kronor,

dels avlöningsstat för personalen å lotsverkets ångfartyg, för vilken stat anvisats ett förslagsanslag å 86,750 kronor, därav bestämt anslag 15,000 kronor,

dels avlöningsstat för personalen vid livräddningsanstalterna, för vilken stat anvisats ett förslagsanslag å 9,570 kronor,

dels stat för undervisningsanstalterna, för vilken stat anvisats ett förslagsanslag å 13,000 kronor,

dels ock övergångs- och indragningsstat, för vilken stat anvisats ett bestämt anslag å 10,295 kronor.

Därest det av lotsstyrelsen och de lönesakkunniga föreslagna nya avlöningsreglementet skall vinna tillämpning från och med år 1923 å lots- och fyrstaten, betingas därav förändrad uppställning av nyssberörda, nu gällande avlöningsstater. Därvid synas böra tillämpas de allmänna grunder, som iakttagits vid den år 1921 genomförda nya definitiva löneregleringen för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk och som finnas angivna i 1902 års löneregleringskommittés betänkande, delen LXII, sid. 130—133.

I enlighet härmed skulle kostnaderna för löner till de ordinarie tjänstemännen vid lots- och fyrstaten angivas i *en* anslagspost,

från vilket särskilda anslag jämväl skulle bestridas de i lönerna ingående belopp, som motsvara nuvarande ålderstilläggen. Denna anslagspost bör av skäl, som i löneregleringskommitténs nyss åberopade betänkande angivits, erhålla förslagsanslags natur, vilket måste vara så mycket mer nödvändigt, som behov förefinnes att kunna företaga omplaceringar av tjänstemän, varigenom till följd av ortsgrupperingen differenser i avlöningsbelopp kunna uppstå.

De nu i staterna uppförda anslagen till ålderstillägg och ortstillägg skulle däremot icke vidare förekomma. Det föreslagna avlöningsreglementet innebär därjämte, att följande anslag ej heller skulle vidare förekomma, nämligen: de å avlöningsstaten för lotspersonalen uppförda anslagen till lönetillägg åt mästerlotsar samt till förmansarvoden, de å avlöningsstaten för fyrpersonalen upptagna anslagen till provianteringsbidrag samt särskilda arvoden och ersättningar, till hyresbidrag, till dagavlönning under vintertjänstgöring å fyrskepp, till arvoden till å fyrskepp anställda personer, som tjänstgöra såsom styrmän eller maskinister, samt till kostnader för ved och lyse in natura, ävensom det å avlöningsstaten för personalen å lotsverkets ångfartyg uppförda anslaget till dagavlönning under vintertjänstgöring. Vad nu sagts i fråga om anslaget till »provanteringsbidrag samt särskilda arvoden och ersättningar» torde emellertid få gälla allenast med den modifikation, som nedan föreslås.

Vid beräkningen av storleken av anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänstemän har det i nämnda post ingående beloppet för bestridande av »lön» i enlighet med nyss åberopade grunder bestämts sålunda, att kostnaden för en var ordinarie tjänsteman beräknats efter avlöningen i näst högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad, varvid ortgruppen med tillämpning av den för kommunikationsverken fastställda gruppering bestämts efter den tjänstgöringsort respektive den bostadsort, till vilken vederbörande befattningshavare enligt förut i detta betänkande föreslagna grunder till placering skulle vara att hänföra. Då emellertid tjänstemän tillhörande lots- och fyrstaten äro till en del placerade å sådana platser, vilka i dyrortshänseende icke finnas upptagna i nyssnämnda ortsgruppering, har i sådana fall måst företagas en ungefärlig uppskattning, vilket medfört, att det slutliga resultatet måst bliva i viss mån approximerat.

Från ifrågavarande anslagspost torde, i anslutning till vad som i sådant hänseende gäller beträffande statsdepartement m. fl. verk, jämväl böra bestridas kostnaderna för i 32 § av förslaget till avlöningsreglemente omförmäld begravningshjälp vid ordinarie tjänstemans från-

fälle ävensom för läkarvård till sådan tjänsteman enligt 23 § i samma förslag. Vidare synes det lämpligt, att från samma anslagspost bestridas kostnaderna för de i 12 och 25 §§ i avlöningsreglementet föreslagna nya avlöningsformerna enslighetstillägg och fyrskeppstillägg. Enligt nu angivna beräkningsgrunder har anslagsposten »avlöningar till ordinarie tjänstemän» vid lots- och fyrstaten upptagits till förslagsvis 2,880,000 kronor.

I den mån medel erfordras såväl till fast avlöning åt ordinarie befattningshavare, vilka kvarstå å äldre eller nu gällande stat, som till den inkomstfyllnad, vilken, därest lotspersonal å gammal stat icke kommer att övergå å den nya avlöningsstaten, skall enligt givna bestämmelser utgå, lärer nyssnämnda anslagspost böra tagas i anspråk. Härvid torde vara att uppmärksamma, att avlöningar till motsvarande å den nya staten uppförda befattningar icke skulle under tiden komma att utgå.

Å avlöningsstaten för lotspersonalen finnes upptaget ett förslagsanslag benämnt »andel i lotspenningar», vilket anslag för år 1922 upptagits till ett belopp av 720,000 kronor, utgörande 40 procent å beloppet av de å riksstatens inkomstsida för samma år beräknade lotspenningarna. Nämnda relation mellan inkomster och utgifter av lotspenningar bör givetvis jämväl för framtiden iakttagas, varför lotsstyrelsen och de lönesakkunniga ansett lämpligt, att särskilt anslag upptages å ifrågavarande avlöningsstat för lotspersonalen tillkommande lotslott, vilket anslag bör givas natur av förslagsanslag och benämnas »lotspersonalens andel i lotspenningar». Från anslaget skulle jämväl utgå likaledes till 40 procent beräknad lotslott till å äldre stat kvarstående befattningshavare. Återstoden av sådan lotspersonal tillförsäkrad inkomst av lotspenningar skulle, såsom förut antytts, i form av inkomstfyllnad utgå av anslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän. — Vid det förhållande att Kungl. Maj:t efter förslag av lotsstyrelsen i 1922 års statsverksproposition beräknat inkomsten av lotspenningar för första halvåret 1923 till allenast 750,000 kronor samt lotsstyrelsen och de lönesakkunniga förty ansett sig böra uppskatta samma inkomst för hela året 1923 till dubbla beloppet eller 1,500,000 kronor, har anslaget till lotspersonalens andel i lotspenningar i förslaget till avlöningsstat upptagits till 600,000 kronor.

Vidare torde böra för lots- och fyrstaten uppföras en särskild anslagspost till ersättningar åt vikarier å ordinarie befattningar, från vilken anslagspost jämväl kostnaden för ersättning för mistad lotslott lämpligen synes kunna bestridas. Med de i förslaget till avlöningsreglemente angivna grunder för vikariatsersättningar kunna emellertid

även vad beträffar vikarier, som själva äro ordinarie tjänstemän, kostnaderna härför endast approximativt beräknas. Och då det framdeles torde ankomma på Kungl. Maj:t att vid bestämmande av grunder för avlöningsförmåner åt icke-ordinarie personal även meddela föreskrifter rörande vikariatsersättningar åt icke-ordinarie befattningshavare, vilka vikariera å ordinarie tjänster, måste de nu gjorda beräkningarna i förevarande hänseende betraktas såsom helt och hållet provisoriska. Under alla förhållanden skulle ifrågavarande anslagspost hava förslagsanslags natur. Anslagsposten har förslagsvis upptagits till 25,000 kronor.

Såsom en fjärde anslagspost i den nya avlöningsstaten för lots- och fyrstaten torde böra upptagas ett belopp till bestridande av kostnaderna för avlöning av icke-ordinarie befattningshavare. Av vad lotsstyrelsen och de lönesakkunniga föreslagit i fråga om den framtida organisationen av distriktsexpeditionerna framgår, att även för framtiden tillgång till extra arbetskrafter å dessa expeditioner måste finnas, varför medel för sådant ändamål böra beräknas. Vidare förekomma i de för år 1922 gällande staterna följande anslag, avsedda till avlöning av icke-ordinarie personal, nämligen i avlöningsstaten för lotspersonalen ett förslagsanslag till arvoden åt extra lotspersonal, i avlöningsstaten för fyrpersonalen ett förslagsanslag till arvoden åt extra biträden vid såväl fasta fyrar som å fyrskepp samt i avlöningsstaten för personalen å lotsverkets ångfartyg ett förslagsanslag för tillsyn och bemanning i övrigt å tjänstefartyg samt lotsångarna vid Skanör och Viken.

Då antalet icke-ordinarie befattningshavare med hänsyn till sjöfartens omfattning under olika tider av året samt under olika år måste undergå avsevärda växlingar samt då härtill kommer, att grunderna för avlöningsförmånerna för icke-ordinarie befattningshavare skulle fastställas av Kungl. Maj:t, så kan anslagsposten i fråga, vilken självfallet måste hava förslagsanslags natur, icke begränsas till ett högsta belopp.

Vid beräkningen av anslagspostens belopp, vilken beräkning måste åtminstone för närvarande bliva helt approximativ, har lagts till grundsumman av nyss omförmälda anslag för år 1922. Då emellertid ifrågavarande anslag under de senare åren visat sig icke vara för sitt ändamål tillräckliga utan måst överskridas, har nämnda summa ansetts böra något höjas, varefter densamma, bland annat för ersättande av nu utgående tillfällig löneförbättring åt dylik personal, ökats med i runt tal 33 procent. Med hänsyn vidare därtill, att det ansetts lämpligt att låta såväl den i 28 § 1 mom. av förslaget till avlöningsreglemente upptagna ersättningen för mistsignalering som ock de kostnader för semester åt vid lotsverket anställda arbetare, vilka kostnader i 1922 års riksstat be-

stridas från ett under tionde huvudtiteln F VII för ändamålet uppfört särskilt förslagsanslag å extra stat, utgå från ifrågavarande anslagspost, har vid beräkning av postens storlek härför avsetts erforderliga medel. Ifrågavarande anslagspost har förslagsvis uppförts till 400,000 kronor.

Enligt vad förut nämnts, skulle det nu å avlöningsstaten för fyrpersonalen upptagna anslaget till provianteringsbidrag samt särskilda arvoden och ersättningar icke vidare förekomma. Emellertid ingå bland nämnda ersättningar gottgörelse till fyrpersonal, som har sin tjänstgöring förlagd till avlägset liggande orter, för bestridande av kostnaderna för uppehållande medelst egna båtar av förbindelse med land. Då denna gottgörelse icke torde kunna betraktas såsom någon avlöningsförmån och då densamma skäligen bör för framtiden utgå i enlighet med hittills tillämpade grunder, hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga tänkt sig, att gottgörelsen, såsom av i viss mån liknande art som den för resekostnad utgående ersättning, hädanefter lämpligen bör utgå från omkostnadsstatens förslagsanslag till rese- och traktamentskostnader. Sistnämnda anslag bör därför erhålla en benämning, som i sig kan innefatta även ifrågavarande gottgörelse, och föreslås, att anslaget benämnes »rese- och traktamentskostnader m. m.» Gottgörelse av ifrågavarande art torde komma att utgå allenast i ett mycket begränsat antal fall och till ringa belopp.

Å avlöningsstaten för fyrpersonalen finnas uppförda ytterligare två förut ej berörda förslagsanslag, nämligen ett till »arvoden åt personal vid mindre fyror» å 39,000 kronor samt ett till »proviant eller spisningspenningar till personalen å fyrskepp» å 47,500 kronor. Lotsstyrelsen och de lönesakkunniga hava funnit, att för oförmälda båda ändamål särskilda anslagsposter böra uppföras jämväl i den nya avlöningsstaten om ock med något ändrade benämningar. Då förenämnda anslags belopp visat sig icke på långt när förslå för avsedda ändamål, torde en förhöjning av beloppen böra i detta sammanhang vidtagas. I enlighet härmed föreslås, att i staten uppföras särskilda förslagsanslag »för skötsel av fyror utan ständig bevakning» å 50,000 kronor och till »kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp» å 60,000 kronor.

Slutligen hava lotsstyrelsen och de lönesakkunniga ansett, att i stället för en särskild avlöningsstat för personalen vid livräddningsanstalterna samt en särskild stat för undervisningsanstalterna lämpligen borde i den nya avlöningsstaten uppföras två särskilda anslagsposter av förslagsanslags natur under benämning »för betjäning av livräddningsanstalterna» samt »lotsverkets undervisningsanstalter m. m.». För ifrågavarande stater äro såsom förut nämnts för närvarande anvisade

förslagsanslag å respektive 9,570 och 13,000 kronor. Då nu utgående arvoden för betjäning av livräddningsanstalterna skäligen torde böra något förhöjas, samt anslaget till undervisningsanstalterna under senare år måst ej oväsentligt överskridas, hava anslagen nu beräknats till förslagsvis respektive 11,000 och 19,000 kronor.

Vad den för år 1922 gällande övergångs- och indragningsstaten angår, kan densamma med hänsyn till under år 1921 skedd avgång från staten, upptagas med ett från 10,295 till 6,875 kronor minskat belopp.

Såsom förut antytts finnes för lots- och fyrrinrättningen med livräddningsanstalterna — lotsstyrelsen däri inbegripen — fastställd särskild pensionsstat, i vilken äro upptagna följande anslag, nämligen: *dels* ett bestämt anslag å 15,000 kronor till beredande av understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn, *dels* ett förslagsanslag å 50,000 kronor till pensionering av lotsstyrelsens och lotsverkets personal i enlighet med bestämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension, från vilket anslag pensionering äger rum till sådana befattningshavare som med eller efter år 1915 erhållit eller erhålla pension med undantag av det fåtal personer, som kvarstår å gammal stat eller tillhör övergångs- och indragningsstat, *dels* ett förslagsanslag å 199,000 kronor till pensionering genom flottans pensionskassa av lotsstyrelsens och lotsverkets personal, från vilket anslag pensionering äger rum till befattningshavare, vilka erhållit pension före år 1915 eller som därefter erhålla pension, då de avgå från gammal stat eller övergångs- och indragningsstat, *dels ock* ett förslagsanslag å 12,000 kronor till livräntor åt änkor och barn efter befattningshavare vid lotsverket enligt förordningen den 22 oktober 1909.

I fråga om det förstnämnda anslaget å 15,000 kronor föreslås ingen förändring.

De båda därefter omförmälda anslagen, nämligen de å 50,000 och 199,000 kronor, hava alltsedan år 1914, då de fastställdes, icke undergått någon förändring. Det har emellertid visat sig, att det förstnämnda anslaget under årens lopp blivit alldeles otillräckligt för sitt ändamål. Däremot har det sistnämnda, större anslaget allt mindre behöft tagas i anspråk till följd av avgång bland pensionärerna. I följande uppställning meddelas tillgängliga uppgifter rörande de verkliga utgifterna å de båda anslagen under åren 1918—1921 respektive 1917—1920:

År	50,000-kronors anslaget:	
1918	..... kronor	115,781: 87
1919	..... »	130,872: 24
1920	..... »	142,337: 02
1921	..... »	159,002: 65

År	199,000-kronors anslaget:	
1917	..... kronor	160,236: 03
1918	..... »	153,301: 70
1919	..... »	139,185: 87
1920	..... »	127,292: 77.

Med hänsyn till den avgång bland pensionärerna, som ägt rum under år 1921 och som beräknas komma att äga rum under år 1922, torde det hittillsvarande större anslaget kunna för år 1923 upptagas till förslagsvis 100,000 kronor. För samma år torde det nuvarande mindre anslaget lämpligen böra beräknas till förslagsvis 175,000 kronor.

I fråga slutligen om det å pensionsstaten uppförda anslaget till livräntor åt änkor och barn efter befattningshavare vid lotsverket har en höjning av anslaget ägt rum vid 1921 års riksdag, varför nu ej föreslås någon ändring i anslagsbeloppet.

Såsom framgår av det framlagda förslaget till avlöningsreglemente, skulle — utöver de ordinarie avlöningarna — i vissa fall förmåner och ersättningar av olika slag utgå till ordinarie tjänstemän. I det föregående har redan behandlats frågan om från vilken anslagspost å den nya avlöningsstaten vissa av dessa förmåner och ersättningar skulle bestridas. Här torde nu allenast böra ytterligare framhållas följande. Vad beträffar i 24 § omförmäld ersättning för tjänsteresa samt tjänstgöringstraktamente ävensom i 26 § berörd ersättning för flyttningskostnad, torde nämnda ersättningar lämpligen böra bestridas av det förslagsanslag, som må komma att i omkostnadsstaten för lotsverket upptagas till rese- och traktamentskostnader m. m. Därest den i 27 § omnämnda förmånen av felräkningspenningar kommer att tillerkännas någon tjänsteman, synes härför erforderliga medel kunna utgå av den såsom förslagsanslag ifrågasatta anslagsposten »avlöningar till ordinarie tjänstemän». Den i 30 § omförmälda prickningsersättning torde liksom hittills varit fallet böra utgå från omkostnadsstatens anslag till bojars och prickars anskaffning, underhåll, utsättning och intagning.

Det i 28 § 2 mom. avsedda arvode för viss befattning med issignaleringstjänsten synes fortfarande såsom hittills böra utgå från handels- och sjöfartsfonden.

Godtages vad lotsstyrelsen och de lönesakkunniga sålunda i olika hänseenden föreslagit, skulle avlöningsstaten för lots- och fyrstaten, övergångs- och indragningsstaten samt pensionsstaten erhålla följande utseende:

Avlöningsstat för lots- och fyrstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i> ...	kronor	2,880,000
Lotspersonalens andel i lotspenningar, <i>förslagsanslag</i> ...	»	600,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	25,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	400,000
För skötsel av fyrar utan ständig bevakning, <i>förslagsanslag</i>	»	50,000
Kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp, <i>förslagsanslag</i>	»	60,000
För betjäning av livräddningsanstalterna, <i>förslagsanslag</i>	»	11,000
Lotsverkets undervisningsanstalter m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	19,000

Summa *förslagsanslag* kronor 4,045,000.

Övergångs- och indragningsstat för lots- och fyrstaten.

Bestämt anslag.

Svenska Högarnas lotsplats, mästerlotsen J. R. Norman.....	kronor	350
Furusunds lotsplats, lotsen J. A. Österman	»	420
Husarö » , mästerlotsen K. A. Sjöberg.....	»	500
» » , » G. R. Sundström	»	500
Berghamns » » , » J. V. Söderman	»	500
Kylejs » » , lotslärlingen O. P. Klintberg	»	75
Håskö » » , mästerlotsen A. Kjellberg	»	220
Torrö » » , » L. R. Larsson	»	120
Botorps » » , » C. A. Sjögren	»	600
Bokö » » , » P. V. Boqvist	»	270
Kåreholms » » , lotsen A. T. Holmberg	»	600
Långörens » » , » M. Hansson	»	120
Pukaviks » » , » O. Ysberg	»	40
Ängelholms » » , mästerlotsen J. A. Svensson.....	»	600
Hönö » » , lotsen H. P. Zachariasson	»	380
Stora Askeröns lotsplats, lotsen G. Eliasson	»	380
Grönskärens » » , mästerlotsen O. B. Bergström	»	600
Sydkosters » » , » G. F. Rödström.....	»	600

Summa *bestämt anslag* kronor 6,875.

Pensionsstat för lotsstyrelsen samt lots- och fyrstaten.

Bestämt anslag.

Till beredande av understöd åt vissa förutvarande befattningshavare vid lotsverket eller deras änkor och barn kronor 15,000

Förslagsanslag.

Till pensionering av lotsstyrelsens samt lots- och fyrstatens personal i enlighet med bestämmelserna i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst-innehavares rätt till pension	kronor	175,000	
Till pensionering genom flottans pensionskassa av lotsstyrelsens samt lots- och fyrstatens personal	»	100,000	
Till livräntor åt änkor och barn efter befattningshavare vid lotsverket enligt förordningen den 22 oktober 1909	»	12,000	» 287,000
			<u>Summa kronor 302,000.</u>

Kostnadsberäkning.

Vid bedömandet av den kostnadsökning, som en tillämpning av föreliggande förslag till löneroglering m. m. skulle medföra, må följande sammanställning få tjäna till ledning.

Nedanstående för år 1922 fastställda avlöningsstater sluta å följande belopp, nämligen:

avlöningsstaten för befålet vid lotsverket... kronor	81,150	
» » lotspersonalen	»	1,950,200
» » fyrpersonalen.....	»	741,000
» » personalen å lotsver-		
kets ångfartyg	»	86,750
avlöningsstaten för personalen vid livrädd-		
ningsanstalterna	»	9,570
staten för undervisningsanstalterna.....	»	13,000
		2,881,670.
Läggas härtill kostnaderna för tillfällig löneförbättring till		
ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, beräknade efter		
förhållandena år 1922, omkring	kronor	180,000
		erhålles en totalsumma av kronor 3,061,670.

Den nu föreslagna nya avlöningsstaten slutar å ett belopp av kronor 4,045,000.

Vid en jämförelse mellan den näst förut återgivna totalsumman och det sist angivna beloppet är emellertid att märka följande.

I den för de nuvarande kostnaderna upptagna summan ingår icke värdet av bostad, som av fyrpersonalen åtnjutes. Beträffande den föreslagna nya avlöningsstaten bör å andra sidan uppmärksammas, att däri upptagna avlöningsbelopp komma att i viss mån minskas på grund av skyldigheten för all personal att hädanefter erlægga ersättning för tjänstebostad m. m.

Därjämte må beträffande vissa av de i staterna för år 1922 upptagna poster av förslagsanslags natur framhållas, att de torde komma att ej oväsentligt överskridas.

Vidare må framhållas, hurusom särskilt de för vikariatsersättningar och avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare av lotsstyrelsen och de lönesakkunniga beräknade anslag måste, såsom redan förut nämnts, betraktas såsom synnerligen approximativa.

Ytterligare må erinras, att genom den av lotsstyrelsen och de lönesakkunniga föreslagna anordning vid övergång till efterskottsutbetalning av hela avlöningen en kostnadsökning föranledes första året, då den nya staten börjar tillämpas.

Slutligen är att märka, hurusom vid ovanstående kostnadsberäkningar hänsyn icke blivit tagen till dyrtidstillägg, vare sig de som nu utgå, eller de som efter regleringens genomförande kunna antagas komma att utgå. Genom tillämpning av de för nyreglerade verk nu gällande dyrtidstilläggsgrunderna skulle emellertid en ej oväsentlig besparing komma att uppstå, något som i viss mån torde böra tagas i betraktande vid nu ifrågavarande jämförelse.

Till sist torde böra meddelas följande uppställning, utvisande — vid bifall till vad i detta betänkande föreslagits — storleken av lotsverkets medelsbehov — omkostnadsstaten undantagen — för helt år räknat:

Avlöningsstaten för lotsstyrelsen	kronor	188,100
» » lots- och fyrstaten	»	4,045,000
Övergångs- och indragningsstat	»	6,875
Pensionsstat	»	302,000
	Summa kronor	4,541,975.

Hemställan.

Under åberopande av vad ovan i detta betänkande anförts hemställa lotsstyrelsen och de lönesakkunniga, att Kungl. Maj:t måtte föreslå 1922 års riksdag

dels godkänna det vid betänkandet såsom bilaga fogade förslag till avlöningsreglemente för befattningshavare vid lots- och fyrstaten, jämte till detta reglemente hörande tjänsteförteckning,

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten på följande sätt:

Distriktsbefäl och personal å distriktsexpedition.

	Avlöningsgrad
3 distriktschefer.....	A 11
3 »	A 10
7 distriktskaptener	A 9
9 expeditionsbiträden, manliga	A 4
eller kvinnliga	B 2

Lotspersonal.

18 överlotsar	A 8
19 lotsförmän å 1:a klass lotsplats	A 7
27 » » 2:a » »	A 5
341 lotsar » 1:a » »	A 4
87 » » 2:a » »	A 3
42 lotsförmän » 3:e » »	A 3
51 lotsar » 3:e » »	A 2

Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.

12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	A 8
1 distriktsfyrmästare	A 8
26 fyrmästare å 1:a klass fyr	A 8
1 » » gasstation	A 8
6 » » 2:a klass fyrskepp	A 6

	Avlöningsgrad
37 fyrmästare å 2:a klass fyr	A 6
2 » » 3:e » fyrskepp.....	A 4
21 » » 3:e » fyr	A 4
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp.....	A 3
27 » » 1:a » fyr	A 3
1 » » gasstation	A 3
8 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp.....	A 2
48 » » 2:a » 3:e » fyr	A 2
100 fyrbiträden å fyrskepp, fyr och gasstation ...	A 1

Personal å lotsverkets ångfartyg.

1 befälhavare	A 9
7 maskinister	A 6

dels godkänna det i betänkandet intagna förslag till kungörelse med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid lots- och fyrstaten i fråga om rätt till pension,

dels antaga det i betänkandet intagna förslag till ändrad lydelse av 5 § i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension,

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må, i huvudsaklig överensstämmelse med förut angivna grunder, utfärda nödiga bestämmelser i fråga om övergång på ny stat för de tjänstemän, å vilka det föreslagna avlöningsreglementet skulle äga tillämpning,

dels besluta, att, där tjänsteman vid lots- och fyrstaten, å vilken det föreslagna avlöningsreglementet skulle äga tillämpning, enligt hittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, skall vid ingången av januari månad 1923 till honom på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad tjänstemannen skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1922 innehar, i förskott uppburit för januari månad 1923, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för tjänsteman, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle och lyse, bör ökas med värdet, enligt lotsstyrelsens uppskattning, av denna förmån för en månad,

dels medgiva, att kostnaderna för senast berörda övergångsarrangering må bestridas av den i avlöningsstaten för lots- och fyrstaten föreslagna anslagsposten till avlöning åt ordinarie tjänstemän,

dels medgiva, att kostnaderna för de förmåner, som omförmälas i 11 och 12 samt 23—30 §§ av förslaget till avlöningsreglemente, må bestridas i enlighet med de grunder, ovan i betänkandet angivits,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i förekommande fall medgiva, att det föreslagna avlöningsreglementet må äga tillämpning jämväl å en å äldre stat än den nuvarande kvarstående tjänsteman, därest denne förklarar sig villig underkasta sig nämnda reglemente,

dels ock medgiva, att, därest Kungl. Maj:t så finner erforderligt, de i ovan berörda förslag till avlöningsreglemente omförmälda bostads- och lönenämnder må redan under år 1922 upptaga frågor rörande lots- och fyrstaten.

Härjämte hemställa lotsstyrelsen och de lönesakkunniga,

att, i anslutning till vad vid statberäkningen anförts, förslag till avlöningsstat för lots- och fyrstaten, till övergångs- och indragningsstat samt till pensionsstat må framläggas för riksdagen till godkännande.

Särskilda yttranden.

Utdrag av protokoll, hållet hos lotsstyrelsen vid verkställande av anbefalld utredning rörande lönereglerng för befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

1922 den 25 februari.

Närvarande:

Generallotsdirektören Hägg, ordförande, herrar Curman, Lundberg, Wirström, Nilsson och Sidenbladh, de båda sistnämnda av Kungl. Maj:ts utsedda lönesakkunniga, ävensom för vederbörande personalgrupper de jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande av chefen för handelsdepartementet tillkallade sakkunniga, nämligen lotskaptenen Stenberg, ombudsmannen Bent samt firmästarna Gräsman och Hagström.

Företogs till behandling frågan om lönereglerng för befattningshavare vid lots- och fyrstaten; och beslöto lotsstyrelsen och de lönesakkunniga att med underdånig skrivelse denna dag avgiva utlåtande och förslag i ämnet.

Därvid anfördes av nedan nämnda representanter för personalen de särskilda meningar i ärendet, som finnas återgivna här efteråt.

Beträffande lotspersonalen

av herr *Bent*:

»Med utgångspunkt från ett adertonårigt aktivt utövande av lotsyrket och därunder förvärvad erfarenhet om lotsens uppgift ur sjöfartssäkerhetssynpunkt måste jag anförä en avvikande mening från lotsstyrelsens och de sakkunnigas förslag beträffande lotsarna.

Vad *lotsverket* beträffar är det tydligt att lotsen är den axel, kring vilken detta verk rör sig eller i varje fall borde röra sig. Det är på den individuella lotsens yrkesduglighet, ansvars känsla och förmåga i det hela att gå i land med sin uppgift, som denna gren av säkerhetstjänsten för sjöfarten ytterst vilar. De befattningar, tjänster och organisationer, som ur administrativt intresse behövas, äro uppenbarligen i det sammanhanget av sekundär vikt. Lotsens kvalifikationer och personliga egenskaper äro de i denna tjänst viktigaste. Vad beträffar den delen av sjöfartssäkerhetstjänsten, som representeras av lotsarna, kan den icke ersättas av än så höga kvalifikationer eller utmärkthet hos det administrativa befälet, eller av teknisk utrustning, såsom fallet kan vara på andra områden av statens verksamhet, där de underordnades uppgift kan reduceras till ett visst schematiskt detaljaktpågivande, och moderna säkerhetsapparater och annan teknisk utrustning kunna ersätta eller fullständiga vad som till äventyrs kan brista i det personliga. Vad lotsningen beträffar är det personliga allt. Lotsarna ha att på eget ansvar och avlägsnade från auktoritativt befäl, själva träffa sina avgöranden. Hela tjänstens effektivitet hänger således på den individuella lotsens duglighet. Det är på den för tillfället aktuella lotsen som sjöfarande blicka för lotshjälp i den internationella uppfattningen av en lots' uppgifter. Det är summan av dessa individuella lotsar, som för sjöfarten står som *lotsverket*. Lotsarna äro vidare det givna och naturliga rekryteringsmaterialet till lokalbefälet, och borde i sjöfartssäkerhetens intresse vara det även för distriktsbefälet.

Det är mot en sådan bakgrund man måste se det avlöningsproblem, som nu föreligger. Då det gäller att utmäta avlöningsvillkoren åt lotsar får man ej slaviskt gå efter de modeller och grunder som äro naturliga och hävdvunna beträffande statstjänare med ett regelbundet, ensartat och till tiden såväl som uppgiften begränsat arbete. Lotsarna veta för det första ej av någon som helst begränsning av sin arbetstid. De utföra vidare sin tjänst och sitt arbete på eget ansvar, avskurna från möjligheten att i kinkiga fall inhämta överordnades råd eller direktiv. Lotsen måste fatta snabba beslut, ej tveka att på sig ta ansvaret för åtgärder och handlingar, som, resolut utförda, rädda stora materiella värden, och vid sina tillfällen även människoliv, värden, som räddhåga och tveksamhet skulle äventyra. Och först efteråt får han — om hans åtgärder skulle misslyckas — kritiken från dem, som i lugn och ro sedermera ha tillfälle att överväga handlingens klokhet.

Som grundval för en sådan individuell resolutbet måste finnas en ej alltför svag ställning vare sig ekonomiskt eller personligt. Under

alltför torftiga eller tryckta förhållanden tvinar beslutsamheten och modet att något göra och våga. Detta gäller principiellt alla lotsar, även om värdena, de ha under hand, äro större vid lotsplatser, som trafikeras av stora fartyg, samt riskerna förekomma oftare, där trafiken är livlig. Uppdelningen av lotsplatser i klasser har inget stöd sedd ur den synpunkten. Däremot ligger det ur praktisk synpunkt en rättvisa i att lotsplatserna uppdelas så, att det merarbete av verklig lotsning, som förekommer på de livligt trafikerade platserna medför en motsvarande merinkomst. Men detta kan efter mitt förmenande nås på ett rättvisare och smidigare verkande sätt genom att öka lotsarnas andel i lotspenningarna till 50 procent, en andel, som från lotshåll alltid ansetts och vidhållits som den minsta, vilken borde komma ifråga.

Beträffande lotsstyrelsens och sakkunnigas förslag om lotsarnas placering i lönegrader måste denna placering, under hänvisning till arten, beskaffenheten och innebörden av lotsens arbete och uppgift anses för låg, även med hänsyn tagen därtill att till den fasta avlöningen kommer ett belopp, andelen i lotspenningarna. Det kan ej vara rimligt att sätta lotsen, åt vilken praktiskt, om ock ej teoretiskt efter förordningens ordalydelse fartygets säkerhet är anförtrodd under den tid lotsningen pågår, i samma lönegrad som rorgångaren på ångfärja, vars uppgift det torde vara överflödigt nämna ej innefattar något personligt avgörande eller beslut.

Är lotsningarnas antal på någon lotsplats så ringa att man av den orsaken ej anser sig kunna placera där eventuellt placerad lots eller lotsar i högre lönegrad, visar detta förhållande att en sådan lotsplats är mogen för indragning som *lotsplats*. Befinnes den ur synpunkten av livräddning vara av behovet påkallad, bör den organiseras, benämnas och uppföras som sådan. Är sjöfarten alltför liten på en plats, bör fartyg kunna få lots från någon närgränsande lotsplats. En omreglering skulle högst antagligt kunna ske, så att några nuvarande lotsplatser kunde helt dras in som sådana och en inbesparing därmed göras, om ej omedelbart så dock i en nära framtid. Bemanningen åter på de lotsplatser, där trafiken är livlig, torde redan nu vara så fåtalig som den för trafikens tillgodoseende kan vara. Beroende på tidigare — och i viss mån ännu rådande — avlöningsförhållanden har det legat i lotsarnas eget intresse att hålla antalet befattningshavare nere vid det minsta möjliga. Denna synpunkt, det personliga intresset, torde ock vara ett det starkaste skäl till ej blott bibehållandet utan utvidgandet av lotsarnas intresse i lotspenningarna.

Lotsarnas ställning nu är emellertid så tryckt, att den ej kan

uthärda ett uppskov med förbättringar. Om därför den högre placeringen på löneskalan, som är berättigad och betingad av lotsens uppgift och hänsynen till sjöfartssäkerhetens krav på lotsyrkets goda rekrytering, ej kan på grund av nu rådande ekonomiska förhållanden genomföras, bör frågan åter tas upp så snart förhållandena medgiva.»

Beträffande personalen å fryskepp

av herr *Gräsman*:

»1:o) I föreliggande förslag till lönereglering kan jag ej finna att kungl. lotsstyrelsen och lönesakkunniga tagit någon hänsyn till de kompetensfordringar, som äro gällande för fyrmästare å fryskepp.

Detta förhållande är särskilt påfallande vid betraktandet av motiveringen i vad det berör lotspersonalen samt befälhavaren å tjänstängaren Vega — vilken senare placerats i 12 lönegraden enligt kommunikationsverkens löneplan — varvid det tydligt framhålles kompetensfordringar, vilka i ingen mindre mån gäller fyrmästare å fryskepp särskilt första klass — som mången gång under långt svårare och synnerligen kritiska navigeringsförhållanden få visa prov på rådighet och skicklighet. Det synes mig sålunda, att dessa tjänstemäns ansvarsfyllda värv ej blivit rättvist bedömt då det gällt placering i lönegrad, varför jag ej kan biträda kungl. lotsstyrelsens och lönesakkunnigas förslag.

2:o) Beträffande fyrvaktare — styrman och fyrvaktare — maskinist å fryskepp, vilka enligt kungl. styrelsens och lönesakkunnigas förslag placerats i tredje lönegraden, så finner jag all anledning till avvikande mening i detta fall. Fyrvaktaren har att vid fyrmästarens frånvaro uppehålla dennes befattning och skall äga lika kompetens som fyrmästaren. Maskinisten skall ha samma kompetens som lotsverkets övriga maskinister, varför de synas mig vara berättigade till placering i samma lönegrad som dessa. Deras långt obehagligare tjänstgöringsförhållanden borde ensamt berättiga dem till detta, och vad som sagts i motiveringen om lotsverkets övriga maskinister gäller ej i mindre mån för maskinister å fryskepp, vilka, som naturligt är, få utföra allt vad till maskinistyrket hör ombord.

Det synes mig sålunda att fryskeppspersonalens befattningar undervärderats, särskilt vid betraktande av lotsverkets övriga befattningshavare, för vilka vissa examina erfordras, varför jag vördsamt föreslår följande placering i lönegrader enligt kommunikationsverkens löneplan:

Fyrmästare å 1 klass fyrskepp i en lönegrad mellan 6—7 lönegraden.				
» » 2 » »		6		»
» » 3 » »		5		»
Fyrvaktare » 1 » »		4		»
» » 2 » »		3		»
» » 3 » »		2		»
Fyrbiträde		1		»

3:o) Beträffande den för lotsverkets personal och befäl särskilt uppgjorda löneplanen, tillåter jag vördsamt uttala önskvärheten av, att sådan särskild löneplan ej framlagts, därför att de lägre befattningshavarna, som äro placerade över fjärde lönegraden, framstå i en tämligen god placering inför dem som ej särskilt beakta att löneplanen är speciell för lotsverket.

Då kungl. styrelsen och dess tjänstemän äro placerade i kommunikationsverkens löneplan, hade det varit synnerligen önskvärt att densamma tillämpats för hela lotsverket.»

Beträffande personalen å fyrar

av herr *Hagström*:

»1) Oaktat jag med kännedom om fyrpersonalens motvilja ifråga om all klassificering, dock i likhet med kungl. styrelsen och herrar sakkunniga inser behovet av en sådan, är det förorsakat därav, att vissa särskilda ersättningar fortfarande komma att utgå. Frågan kommer därför i ett annat läge än vad personalföreningen tänkt sig och föreslagit. Det är också tydligt, att en väl belägen och lättskött fyrplats, som är ur funktion en viss tid under året på grund av isförhållanden, ej gärna kan jämföras med en större och svårbelägen fyr, som hålles i funktion året om, och där flera sorters arbete utom den egentliga fyr-tjänsten förekommer. Därav torde också en klassificering av fyrarna vara behöflig.

Då det sålunda gäller indelning av de olika fyrarna i klasser vore det önskvärt att endast två sådana inrättades. Enär kungl. styrelsen och herrar sakkunniga nu föreslagit tre klasser, vill jag biträda detta förslag. Dock vill jag framhålla önskvärheten av att i tredje klassen endast upptagas sådana mindre fyrar, där uppbördsfyrvaktare nu äro anställda, vilka på sin tid ersatte fyrmästare vid dessa småfyrar.

Skulle nu kungl. styrelsens och herrar sakkunnigas förslag bliva antaget, i vilket ingår, att även några platser, där fyrmästare och fyr-

vaktare nu äro anställda, skulle tillhöra tredje klass, komma förvisso fyrmästarna därstädes att befinna sig degraderade, och ej heller erhålla de någon nämnvärd löneförbättring, vilket de säkert, såväl som alla övriga, väntat att få. Den skulle i så fall endast utgöra 30 kronor per år, eller 1.2 procent förhöjning över nuvarande avlöning.

Då jag talat om degradering av dessa fyrmästare, har jag likväl mycket väl uppfattat, att det är platserna, som skola klassificeras och ej personalen, men det kan ju ändå icke frångås, att en fyrmästare vid en tredje klass fyr också kommer att anses som en tredje klass fyrmästare, och då det ej nu finnes benämningen tredje klass fyr, är detta än mer påtagligt. Att omnämnda fyra i mån av de nuvarande fyrmästarnas avgång kunna nedsättas i tredje klass, är ju intet som hindrar, ifall det anses nödvändigt, ty ett sådant förfarande har gjort sig gällande tillförne, då vissa fyrmästarebefattningar i mån av avgång nedsatts till fyrvaktare med uppbörd, vilka nu få titeln fyrmästare vid tredje klass fyr. Vad som här framhållits om dessa fyrmästare gäller även för dem, som nu benämnas fyrmästare vid större fyr, och som föreslagits placeras vid andra klass fyr.

2) Vid betraktande av det framlagda förslaget kan jag ej finna, att tillräcklig hänsyn tagits till personalens särställning i förhållande till andra statstjänares; den synnerligen ansvarsfulla tjänst, den utför; ständigt nattarbete, som på de flesta andra områden betalas 50 procent högre än dagsarbete; de höga transportkostnaderna för livsförnödenheter och annat, samt den oerhörda kostnaden för barnens uppfostran. Detta är obestriddligt egenartat för fyrpersonalen, jämförd med andra statstjänare. Personalföreningen hade därför till kungl. styrelsen inlämnat ett väsentligt högre löneförslag än det nu föreliggande, och hyst den förhoppningen, att kungl. styrelsen skulle vid detta tillfälle giva sitt erkännande åt sin fyrpersonals betydelsefulla ställning och för de svårigheter, som äro förenade med livet på fyrplatserna, och såmedelst lätta de sedan många år tillbaka för personalen så tryckande ekonomiska bördorna.

Därför vore höjandet av en lönegrad utöver de föreslagna, och gällande alla de olika befattningshavarna, ingen orimlig begäran från min sida, men med kännedom om det ogynnsamma finansiella läget för närvarande, och inför risken, att hela löneregleringen ytterligare uppskjutes, är det, som jag i obetydlig grad avviker från kungl. styrelsens och herrar sakkunnigas förslag. Ovannämnda förhöjning av en lönegrad skulle ju endast utgöra respektive 120, 150, 360, 420 och 600

kronor per år mera för de olika befattningshavarna från fyrbiträde och upp till fyrmästare vid första klass fyr än vad, som föreslagits.

Ser man även på den förbättring, som därigenom skulle uppstå utöver nuvarande löneförmåner, blir det endast cirka 32 procent för den lägsta och 45 procent för den högsta befattningshavaren; en förbättring, som vore mycket väl motiverad, ej blott av förut åberopade förhållanden utan även därigenom, att det nu utgående dyrtidstillägget, vilket kan sägas vara det, man i huvudsak lever på, antagligen kommer att bortfalla, då grundtalet går ned till 50. Såsom förslaget nu föreligger, med en förbättring av cirka 20 procent och betydligt lägre för fyrmästare vid andra klass fyr och för en del vid tredje, skulle personalen i ovannämnda fall komma i en väsentligt sämre ställning än före kristiden.

Då sålunda det föreliggande förslaget i huvudsak blivit lagt på en basis av en förbättring med cirka 20 procent utöver nuvarande löneförmåner, har detta likväl ej konsekvent kunnat följas, utan befinnes det, att fyrmästare vid andra klass fyr endast skulle erhålla en förbättring av cirka $13\frac{1}{3}$ procent. För att i lika mån tillgodose dessa, tillåter jag mig vördsamt föreslå deras uppflyttande i lönegrad mellan 5:e och 6:e enligt kommunikationsverkens system. De skulle då komma att erhålla ungefär samma förbättring, alla befattningshavarna.

3) Den nuvarande ersättningen för mistsignalering, som egentligen ej kan sägas vara någon kännbar inkomstökning, är dock en liten uppmuntran för det merarbete, personalen utför vid sådana platser, där mistsignalering förekommer. Den utgår nu med 50 öre per timma att delas upp av personalen. Att denna ersättning höjes till det av kungl. styrelsen år 1920 föreslagna beloppet av 75 öre, är endast en mycket blygsam begäran, vilken jag föreslår.

4) Någon ändring i nuvarande bestämmelser rörande sjukvårdskostnader har ej i föreliggande förslag till avlöningsreglemente upptagits. Det bör dock vara staten angeläget, att fyrpersonalen ej utsättes för större risk vid sjukdomsfall än andra befattningshavare i statens tjänst, som nu inneha förmånen av fri läkare- och sjukvård. Detta är ett gammalt krav från fyrpersonalens sida, vilket väl måste anses överensstämmande med billighet och rättvisa, ty då andra tjänstemän ansetts vara i behov därav, är ju fyrpersonalen det än mera, emedan dess i allmänhet avskilda läge från läkare och sjukhus förorsakar dem väsentligt större kostnader vid sjukdom; det har till och med för en del blivit grunden till ekonomisk misär. Det förhållandet, att fyrpersonalen ej tidigare haft denna förmån, eller att statens

finanser för närvarande äro mindre goda, torde ej få utgöra berättigad orsak till att en bland de minsta tjänstemannakårerna skall ställas utom denna förmån, då det stora flertalet befattningshavare i statens tjänst åtnjuter densamma. Med avvikelse från denna punkt i kungl. styrelsens och herrar sakkunnigas förslag tillåter jag mig vördsamt föreslå, att fri läkare- och sjukvård tillerkännes befattningshavare vid fyrstaten.

5) De naturaförmåner, bestående av bostad, ved och lyse, som personalen i alla tider åtnjutit, har nu av kungl. styrelsen och lönesakkunniga föreslagits skola ersättas av personalen genom vissa avdrag å avlöningen. Dessa förmåner ha tillförne ansetts böra tillerkännas personalen på grund av dess särställning och dess i allmänhet avlägsna och svårbelägna bostadsort. Denna sak framhölls också av statsrådet Broström vid senaste lönereglering år 1914, vilket föranledde, att riksdagen biföll framställningen om desammas åtnjutande utan avdrag å avlöningen.

Enligt mitt förmenande har ingenting inträffat, som kan föranleda en förändring i detta avseende, varför jag tillåter mig vördsamt föreslå, att nämnda förmåner fortfarande få åtnjutas av fyrpersonalen.

6) Beträffande lotsverkets löneplan instämmer jag i den uttalade önskan herr Gräsman gjort i sin reservation.»

In fidem:

Karl Lindström.

Förteckning över lotsplatserna.

1:a klass lotsplatser.

Luleå
 Rönnskär
 Ursviken
 Bredskär
 Järnäs
 Skag
 Härnö
 Sundsvall
 Agö
 Lilljungfrun
 Gävle
 Furusund
 Sandhamn
 Stockholm
 Dalarö
 Landsort
 Oxelösund
 Norrköping
 Arkö
 Idö
 Oskarshamn
 Kalmar
 Aspö
 Åhus
 Öresund södra
 Limhamn
 Malmö
 Landskrona
 Hälsingborg
 Öresund norra
 Halmstad
 Vrångö
 Brännö
 Göteborg
 Marstrand
 Lysekil
 Smögen

= 37

2:a klass lotsplatser.

Kalix
 Malören
 Romelsö
 Ratan
 Ulvö
 Gåsholma
 Öregrund
 Svartklubben
 Arholma
 Söderarm
 Mälaren
 Fårösund
 Visby
 Häradskär
 Skäggenäs
 Gökalv
 Karlshamn
 Sölvesborg
 Ystad
 Trälleborg
 Råå
 Höganäs
 Varberg
 Dyngö
 Havstenssund
 Nordkoster
 Strömstad

= 27

3:e klass lotsplatser.

Salmis
 Töre
 Bjuröklubb
 Stockviken
 Fagervik
 Örskär
 Huvudskär
 Sävösund
 Kylej
 Slite
 Härvik
 Ljugarn
 Ronehamn
 Burgsvik
 Klintehamn
 Nyköping
 Mem
 Stedsholmen
 Strupö
 Kråkelund
 Figeholm
 Påskallavik
 Vällö
 Mönsterås
 Timmernabben
 Pataholm
 Borgholm
 Bergkvara
 Degerhamn
 Långören
 Arpö
 Tärnö
 Pukavik
 Hanö
 Simrishamn
 Torekov
 Falkenberg
 Mönster
 Kalvsund
 Karingön
 Uddevalla
 Väderöarna

= 42

Bilaga II.

Förteckning över fyrplatserna.

1:a klass fyrar.

Stora Fjäderägg
 Holmögadd
 Skag
 Bremö
 Eggegrund
 Björn
 Understen
 Svartklubben
 Söderarm—Tjärven
 Landsort
 Östergarn med Östergarns
 västra
 Gotska Sandön jämte 2 aga-
 fyrar
 Stora Karlsö
 Ölands norra udde
 Dämman
 Grimskär
 Ölands södra udde
 Utklippan
 Sandhammaren
 Kullen med bifyr
 Tylö
 Nidingen
 Tistlarna
 Vinga med Vinga överens-
 fyrar
 Paternoster
 Måseskär
 = 26

2:a klass fyrar.

Rödkallen
 Rönnskär
 Bjuröklubb
 Högbonden
 Härnöklubb
 Gran
 Agö
 Storjungfrun
 Örskär
 Simpnäsklubb och Näs-
 kubben
 Svenska Högarna
 Grönskär
 Fårö
 När
 Faludden
 Hoborg
 Stenkyrkehuk
 Hävringe med Västra
 Korpen
 Häradskär
 Storkläppen
 Spårö med Stickskär
 Högby
 Kapelludden
 Segerstad
 Garpen
 Hanö
 Smygehuk
 Falsterbo
 Haken
 Ven
 Hallands Väderö
 Morups Tånge
 Varberg
 Hållö
 Klövskär
 Väderöbod
 Ursholmen

= 37

3:e klass fyrar.

Germundsö med Liljeudden
 Ratan
 Bergudden
 Holmsund med 2 agafyrar
 Lungö
 Draghällan
 Saltviksudde
 Djursten
 Sandhamn
 Huvudskär
 Måsknöv
 Skansudde
 Hallshuk
 Femörehuvud
 Arkö
 Skäggenäs
 Ystad
 Malmö
 Hälsingborg
 Varö
 Islandsberg

= 21

Förslag

till

avlöningsreglemente

för befattningshavare vid lots- och fyrstaten.

1 avd. Ordinarie tjänstemän.

1 §.

1. De i 1 avd. av detta reglemente avsedda befattningar tillsättas, i enlighet med därför gällande föreskrifter, antingen genom fullmakt eller genom konstitutorial.

2. Antalet ordinarie befattningar fastställs av Kungl. Maj:t och riksdagen.

2 §.

1. Ordinarie tjänsteman äger åtnjuta *avlöning* enligt de i detta reglemente givna föreskrifter och under de i detsamma stadgade villkor.

2. Avlöning utgår, där ej annorlunda i reglementet stadgas, från och med den dag, tjänsten tillträdes, till och med den dag, tjänstemannen avgår på grund av avsked, entledigande eller dödsfall.

3. Utbetalning av avlöning sker månadsvis i efterskott.

4. Angående tjänstemans rätt till pension samt skyldighet att avgå från tjänsten är särskilt stadgat.

3 §.

1. Med ordinarie befattning må icke förenas annan tjänst å rikets eller riksdagens stat, ej heller, utan att sådant medgivits genom beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen, å kommuns stat.

2. Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroj eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej lotsstyrelsen efter prövning att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses inverka hinderligt för utövande av statstjänsten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

4 §.

Gift kvinna må kunna erhålla ordinarie anställning allenast efter Kungl. Maj:ts i varje särskilt fall lämnade medgivande.

Därest kvinnlig innehavare av ordinarie befattning ingår äktenskap, skall hon icke vara skyldig att av sådan anledning avgå från befattning, så framt icke lotsstyrelsen finner det nödigt med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande.

5 §.

1. För ordinarie befattning utgår lön enligt den under 6 § införda löneplan, vilken för varje lönegrad upptager vissa löneklasser med särskilda, för olika ortsgupper fastställda lönebelopp.

I den vid detta reglemente fogade tjänsteförteckning anges, till vilken lönegrad varje särskild befattning är att hänföra.

Fördelningen av de orter, där tjänstemännen enligt lotstyrelsens bestämmande skola anses stationerade, å de uti löneplanen upptagna sju ortsgupper fastställas av Kungl. Maj:t på grundval av utredning rörande de för orterna gällande allmänna levnadskostnaderna.

Den löneklass inom lönegraden, enligt vilken tjänstemannens lön skall utgå, fastställs i enlighet med föreskrifterna i 7—10 §§, och bestämmas lönebeloppet inom klassen efter den ortsgrupp, till vilken tjänstemannens stationeringsort blivit hänförd.

3. Förutom lön kunna utgå lotslott eller ersättning för mistad sådan enligt stadgandena i 11, 14 och 17 §§ samt *enslighetstillägg* enligt bestämmelserna i 12 § ävensom de *särskilda förmåner och ersättningar*, som omförmälas i 23—30 §§.

6 §.

Löneplan.

Avdelning A. För manliga tjänstemän.

Lönegrad.	Löneklass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
		kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1:a lönegraden	1	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	2	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	3	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	4	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
2:a lönegraden	2	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	3	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	4	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
3:e lönegraden	3	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	4	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s g r u p p.						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
4:e lönegraden	4	kr. 2,340	kr. 2,448	kr. 2,556	kr. 2,664	kr. 2,772	kr. 2,880	kr. 2,988
	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
5:e lönegraden	5	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	9	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
6:e lönegraden	6	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	9	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	10	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
7:e lönegraden	7	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	9	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	10	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	11	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
8:e lönegraden	8	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	9	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	10	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	11	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	12	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
9:e lönegraden	13	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	14	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	15	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	16	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s g r u p p .						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
10:e lönegraden	17	kr. 7,140	kr. 7,380	kr. 7,620	kr. 7,860	kr. 8,100	kr. 8,340	kr. 8,580
	18	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	19	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	20	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
11:e lönegraden	18	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	19	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	20	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	21	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500

Avdelning B. För kvinnliga tjänstemän.

Lönegrad.	Löne- klass.	O r t s g r u p p .						
		A.	B.	C.	D.	E.	F.	G.
1:a lönegraden	1	kr. 1,440	kr. 1,500	kr. 1,560	kr. 1,620	kr. 1,680	kr. 1,740	kr. 1,800
	2	1,560	1,620	1,680	1,740	1,800	1,860	1,920
	3	1,680	1,740	1,800	1,860	1,920	1,980	2,040
	4	1,800	1,860	1,920	1,980	2,040	2,100	2,160
2:a lönegraden	4	1,800	1,860	1,920	1,980	2,040	2,100	2,160
	5	1,920	1,983	2,046	2,109	2,172	2,235	2,298
	6	2,040	2,106	2,172	2,238	2,304	2,370	2,436
	7	2,160	2,229	2,298	2,367	2,436	2,505	2,574

7 §.

1. Vid tillträdet av ordinarie tjänst erhåller tjänsteman, vare sig han förut innehade sådan tjänst eller ej, lön enligt lägsta löneklassen för den lönegrad, till vilken tjänsten hör, där ej föreskrifterna i 8, 9 eller 10 § giva anledning till avvikelse härutinnan.

2. Efter att hava tillhört en och samma löneklass under tre år uppflyttas tjänstemannen till närmast högre löneklass samt efter ytterligare tre år till den därpå följande högre löneklassen och så vidare, intill dess den för lönegraden fastställda högsta löneklassen uppnåtts, allt så framt ej annat följer av föreskrifterna i 8—10 §§.

3. Uppflyttning till högre löneklass sker vid ingången av kalenderkvartalet näst efter det, under vilket den för sådan uppflyttning stadgade tjänstetiden i den lägre löneklassen tilländagätt.

I övrigt gäller såsom villkor för tjänstemans uppflyttning till högre löneklass:

a) att han under minst fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för vinnande av uppflyttning, skall hava bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke skall föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller annan tjänstledighet med oavkortad lön eller ledighet för fullgörande av honom åliggande militär tjänstgöring;

b) att uppskov med uppflyttningen icke prövats böra äga rum med hänsyn till mindre väl vitsordad tjänstgöring under den tid tjänstemannen tillhört den lägre löneklassen; dock att härvid viss i tjänsten begången förseelse, för vilken tjänstemannen särskilt bestraffats, icke i och för sig må räknas honom till last, utan hänsyn därtill tagas, endast då förseelsen kan sägas karakterisera arten av tjänstgöringen i dess helhet; samt

c) att tjänstemannen icke redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han, enligt vad därom särskilt är stadgat, skall vara skyldig att avgå från tjänsten.

Beslut om uppskov av anledning, som i punkten b) sägs, må icke fattas utan att tjänstemannen lämnats tillfälle att förklara sig, och skall sådant beslut avse viss tid, minst ett och högst tre år. Vid uppskovstidens utgång skall uppflyttning ske, om ej tjänstgöringen under nämnda tid givit anledning till förnyat uppskov därmed.

4. Har tjänsteman, med tillämpning av föreskriften i 3 mom. punkten b), först efter viss tids uppskov blivit uppflyttad till högre löneklass, må lotsstyrelsen sedermera, om hans fortsatta tjänstgöring anses böra föranleda därtill, kunna förordna, att han för uppflyttning till än högre löneklass skall äga såsom tjänstetid tillgodoräkna sig jämväl den tid, uppskovet varat.

8 §.

1. Om den, som tillträder ordinarie befattning, förut i statens tjänst utfört arbete, som må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att utföra å befattningen, må för bestämmandet av hans begynnelselön i denna befattning och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass tillgodoräknas honom den tid, han i statens tjänst utfört sådant arbete; dock att, därest nämnda tid icke varit sammanhängande eller befattningshavaren under samma tid för arbetet åtnjutit vederlag, som varit mindre än i allmänhet för detsamma utgående ersättning, på Kungl. Maj:t skall ankomma att, efter särskild prövning i varje fall, avgöra, om och i vilken mån sådan tid må räknas befattningshavaren till godo.

2. För samma ändamål, som avses i 1 mom., må befattningshavare, efter prövning av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall, helt eller delvis tillgodoräknas jämväl den tid, han utom statens tjänst utfört arbete, som ur det allmännas synpunkt må anses likvärdigt med eller av högre värde än det, han har att utföra å befattningen.

3. Vid sådant tillgodoräknande, varom i 1 och 2 mom. sägs, tages icke hänsyn till tid, som infallit, innan befattningshavaren uppnått en levnadsålder av 21 år.

9 §.

1. Därest ordinarie tjänsteman vid befordran till tjänst inom högre lönegrad åtnjöt eller från tiden för den högre tjänstens tillträdande skulle i den lägre tjänsten hava kommit i åtnjutande av lön enligt sådan löneklass, som är gällande jämväl för den högre lönegraden, skall han vara berättigad att omedelbart erhålla lön enligt närmast högre löneklass.

Ordinarie tjänsteman, som före tillträdandet av högre tjänst åtnjöt lön enligt löneklass, som är närmast lägre än den, till vilken han på grund av nyssnämnda föreskrift eller stadgandet i 7 § 1 mom. bör vid befordran hänföras, äger att, för ome-

delbar eller framtida uppflyttning till högre löneklass i den nya tjänsten, räkna sig till godo den tid intill tre år, varunder han tillhört berörda lägre löneklass; dock att vad sålunda stadgats icke skall gälla, då befordran till tjänst inom högre lönegrad inträffar före det tre år förflutit från tiden för en föregående befordran, som medfört dylikt tillgodoräknande.

2. Tjänsteman, som efter egen ansökning förflyttas från tjänst inom högre till tjänst inom lägre lönegrad, åtnjuter lön enligt den lönegrad, han vid förflyttningen tillhörde; dock må lönen därvid icke i något fall utgå enligt högre löneklass än den högsta för den lägre tjänsten gällande.

10 §.

1. Tjänsteman skall vara underkastad såväl bestämmelserna i för lotsverket gällande instruktion och reglementariska föreskrifter som ock den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden samt den förflyttning till annan tjänstgöringsort eller till annan befattning vid lots- och fyrstaten eller inom lotsstyrelsen, som kan bliva honom i behörig ordning ålagd. Varder tjänsteman utan något sitt förvällande sålunda förflyttad till tjänst inom lägre lönegrad, skall han likväl åtnjuta lön enligt den lönegrad, han vid förflyttning tillhörde. Har förflyttning till tjänst inom lägre lönegrad däremot föranletts av något tjänstemannens förfarande i tjänsten, skall lön till honom utgå enligt de för den lägre tjänsten stadgade grunder, dock med iakttagande att, om tjänstemannen i den högre befattningen åtnjöt lön enligt högre löneklass, än som finnes fastställt för den lägre tjänsten, han skall bibehållas vid den löneklass han förut tillhörde.

Därjämte skall tjänsteman, därest vissa honom åliggande göromål överflyttas från lotsverket till annat verk, vara pliktig att, med bibehållande av innehavande lönegrad, efter Kungl. Maj:ts förordnande tjänstgöra i det verk, till vilket göromålen överflyttas.

2. Nedflyttas befattning till lägre lönegrad, äger den, som då innehar tjänsten, uppbära lön i den lönegrad, befattningen förut tillhörde, intill dess han avgår från befattningen i fråga.

11 §.

Av de enligt särskilda bestämmelser vederbörande lotsplats tillfallande lotspenningar skall den vid platsen tjänstgörande lotspersonalen äga åtnjuta fyrtio procent. Enligt av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser utgår av den personalen sålunda tillkommande andel i lotspenningar *lotslott* till överlots, lotsförman och lots.

För tid, varunder här avsedd tjänsteman icke tjänstgör, äger han icke uppbära lotslott; dock att lotslott må åtnjutas under sådan i 14 § 1 mom. avsedd ledighet, varunder tjänsteman äger uppbära oavkortad lön, ävensom under i 19 § omfördäld tjänstfrihet.

Angående ersättning för mistad lotslott i vissa fall är stadgat i 14 och 17 §§.

12 §.

Till tjänsteman, som på grund av sin tjänstgöring nödgas vara bosatt å sådan ort, där vistelsen till följd av ortens särskilt ensliga belägenhet, kan, fränsett ökade levnadskostnader, anses medföra avsevärda olägenheter, utgår *enslighets-tillägg* med nedanstående för fyra olika *enslighetsklasser* bestämda belopp för år räknat, nämligen:

för enslighetsklass	I . . .	60 kronor	för enslighetsklass	III . . .	180 kronor
»	»	II . . . 120	»	»	IV . . . 240

Det ankommer på Kungl. Maj:t att bestämma de orter, där enslighetstillägg må utgå, samt dessa orters fördelning å nämnda fyra enslighetsklasser.

13 §.

Tjänsteman äger uppbära oavkortad lön jämte, i förekommande fall, enslighetstillägg icke blott för den tid, han tjänstgjort å egen eller annan befattning inom verket eller tjänstgjort såsom lärare vid eller deltagit såsom elev i utbildningskurs vid verket, utan även för den tid, under vilken han enligt bestämmelserna i 19 § åtnjutit semester eller annan med semester jämförlig tjänstfrihet, eller vilken han med vederbörligt medgivande använt för att utom sin tjänstgöringsort göra iakttagelser eller idka studier, som kunna tjäna verkets intressen, eller för tid, som åtgått för fullgörande av de skyldigheter, vilka ålegat honom såsom styrelsemedlem, fullmäktig eller revisor i civilstatens änke- och pupillkassa eller statsunderstödd pensionsanstalt, däri tjänstemannen uti denna sin egenskap är delägare.

14 §.

1. Därest tjänsteman av behörigen styrkt sjukdom, i andra fall än uti 2 mom. avses, hindras att tjänstgöra, äger han åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, enslighetstillägg under högst så lång tid av ett och samma kalenderår, att ledigheten för sjukdom tillika med semester eller därmed jämförlig tjänstfrihet enligt 19 § icke överstiger 45 dagar eller den längre tid, som för vederbörande tjänsteman kan vara bestämd såsom längsta semestertid, men skall, så framt ej Kungl. Maj:t för särskilt fall finner skäl annorlunda medgiva, för tid därutöver å lönen vidkännas ett *tjänstledighetsavdrag* till belopp för dag räknat, som framgår av nedanstående tabell jämte därvid fogad anmärkning.

A. För manliga tjänstemän.

Löneklass enligt 6 § avd. A.	Tjänstledighetsavdrag.		Löneklass enligt 6 § avd. A.	Tjänstledighetsavdrag.	
	kr.	öre.		kr.	öre.
1	1	—	12	2	50
2	1	10	13	3	50
3	1	20	14	3	75
4	1	30	15	4	—
5	1	40	16	4	50
6	1	50	17	6	—
7	1	65	18	6	50
8	1	80	19	7	—
9	1	95	20	7	50
10	2	10	21	8	—
11	2	30			

B. För kvinnliga tjänstemän.

Löneklass enligt 6 § avd. B.	Tjänstledighetsavdrag.	
	kr.	öre.
1	—	60
2	—	70
3	—	80
4	—	90
5	1	—
6	1	10
7	1	20

Anmärkning. För överlots, lotsförman och lots bestämmas tjänstledighetsavdraget enligt den löneklass, som är två klasser lägre än den vederbörande tillhör, eller, om sådan klass ej finnes, enligt löneklass 1.

2. Har tjänsteman skadats till följd av olycksfall i tjänsten och därigenom blivit hindrad att tjänstgöra å egen eller annan befattning, skall han:

a) om olycksfallet medfört sjukdom, åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, enslighetstillägg och ersättning för mistad lotslott, så länge sjukdomen varar, samt

b) om olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan, under tiden åtnjuta de under a) angivna avlöningsförmåner, dock högst intill dess sex månader förflutit från dagen för olycksfallet; men skall tjänstemannen för tid därutöver äga åtnjuta allenast lön, jämte i förekommande fall enslighetstillägg, dock med avdrag å lönen av ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej Kungl. Maj:t medgiver, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts eller att ersättning för mistad lotslott må helt eller delvis utgå.

3. Har tjänsteman förbjudits att tjänstgöra till förekommande av smittofara, må han under tiden åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, enslighetstillägg och ersättning för mistad lotslott, dock högst under sex månader; men skall tjänstemannen för tid därutöver äga åtnjuta allenast lön, jämte i förekommande fall enslighetstillägg, dock med avdrag å lönen av ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej Kungl. Maj:t medgiver, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts eller att ersättning för mistad lotslott må helt eller delvis utgå.

4. Föreskrifterna i denna paragraf gälla endast för tid, intill dess, enligt vad därom är särskilt stadgat, skyldighet att avgå från tjänsten inträder.

15 §.

Tjänsteman, vilken beviljats ledighet av annan anledning än i 13 och 14 §§ omförmåles eller är hindrad att bestrida sin tjänst på grund av giltigt förfall, skall för sådan tid av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 14 § 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, samt kan förpliktas att av avlöningen ytterligare avstå, vad med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt.

16 §.

Har tjänsteman erhållit befrielse från viss del av tjänstgöringen, ankommer på lotsstyrelsen att bestämma, om och i vad mån avdrag å avlöningen för sådan tid må äga rum.

17 §.

1. Tjänsteman skall, om han därtill förordnas, vara skyldig att under sammanlagt högst tre månader av ett och samma kalenderår såsom vikarie bestrida befattning inom motsvarande eller högre lönegrad såväl vid lots- och fyrstaten som inom lotsstyrelsen. Omfattar vikariat å tjänst inom högre lönegrad längre tid i oavbruten följd än sju dagar, äger han för den tid, vikariatet varar, uppbära särskild *vikariatsersättning* med ett belopp för dag räknat, motsvarande skillnaden mellan vederbörande tjänstledighetsavdrag i lägsta löneklassen för, å ena sidan, den högre befattningen och, å andra sidan, den vikarierandes egen tjänst, dock med minst 50 öre om dagen. Härvid skall emellertid hänsyn icke tagas till den i anmärkning vid 14 § 1 mom. föreskrivna särskilda beräkning av tjänstledighetsavdraget.

2. Ersättning till vikarie för tjänsteman, som meddelats i 16 § omförmäld befrielse från viss del av tjänstgöringen, må, där ej undantagsvis vikariatsersättning finnes böra utgå enligt de i 1 mom. av förevarande paragraf angivna grunder, bestämmas till det lägre belopp, som prövas skäligt.

3. Vad i 1 mom. stadgats skall äga motsvarande tillämpning i fråga om tjänsteman, som uppehåller ledig tjänst.

4. Därest till lotslott eljest berättigad tjänsteman förordnats såsom vikarie å sådan befattning, som icke är förenad med rätt till lotslott, äger han utöver honom enligt 1—3 mom. tillkommande vikariatsersättning åtnjuta ersättning för mistad lotslott.

18 §.

1. Varder tjänsteman avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, skall hans avlöning under tiden innehållas, så framt ej finnes skäligt låta honom uppbära något därav.

2. Avhåller sig tjänsteman från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall, må han för den tid icke åtnjuta någon avlöning.

19 §.

1. Semester må, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, under nedan angivna antal dagar årligen åtnjutas av:

	Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år.	Från och med det år, under vilket tjänste- mannen fyller 40 år.
Tjänsteman å fyr och gasstation samt distriktsfyrmästare, maskinist och manligt expeditjonsbiträde	20 dagar	30 dagar
Kvinnlig tjänsteman	25 »	35 »
Tjänsteman å fryskepp, vars besättning beräknas för kalenderår påmönstrad:		
12 månader		90 dagar
11 men ej 12 månader		75 »
10 » » 11 »		65 »
9 » » 10 »		55 »
8 » » 9 »		45 »
7 » » 8 »		35 »
6 » » 7 »		25 »
mindre än 6 månader		15 »

2. Annan än i 1 mom. avsedd ordinarie tjänsteman må, i den mån sådant kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång och utan kostnad för statsverket, kunna medgivas *tjänstfrihet* under högst nedanstående antal dagar inom ett och samma kalenderår, nämligen: distriktschef och distriktskapten 40 dagar samt befälhavaren å lotsverkets ångfartyg Vega, överlots, lotsförman och lots 30 dagar.

3. Tjänsteman, som har sig anförtrodd uppörd eller kontroll å uppörd, är pliktig att, där så av vederbörande överordnade myndighet föreskrives, begagna sig av semester eller tjänstfrihet å tid, som därvid kan varda bestämd.

20 §.

Därest åt tjänsteman såsom bostad anvisas lägenhet, som disponeras av statsverket, skall han vara skyldig att bebo densamma samt iakttaga de närmare föreskrifter, som, utöver vad här nedan stadgas, kunna varda meddelade rörande lägenhetens begagnande och underhåll.

a) För begagnande av sålunda anvisad *tjänstebostad* skall tjänsteman månadsvis i förskott erlägga ersättning genom avdrag å avlöningen för näst föregående månad. Är bostadsinnehavaren på grund av tjänstledighet eller av annan anledning icke berättigad att uppbara någon avlöning för föregående månad eller förslår ej utgående avlöningsbelopp, skall nämnda ersättning eller vad däri brister i stället kontant inbetalas. Intill dess ersättningens storlek blivit bestämd, på sätt i b) sägs, skall densamma utgå med det av vederbörande myndighet fordrade beloppet, med rätt för bostadsinnehavaren att, därest beloppet sedermera nedsättes, återbekomma vad han erlagt för mycket.

b) Ersättning för tjänstebostad, däri inbegripen gottgörelse för centraluppvärmning, om sådan finnes anordnad, bestämmes med hänsyn till det hyrespris, som å orten i allmänhet gäller för liknande lägenhet, eller, där sådant hyrespris icke kan utrönas, till skäligt belopp och fastställs genom överenskommelse mellan vederbörande myndighet och tjänstemannen. Kan sådan överenskommelse icke träffas, skall frågan hänskjutas till en *bostadsnämnd* med en opartisk ordförande samt representanter för personal- och förvaltningsintressena. Över nämndens beslut i ärende, som hänskjutits till densammas avgörande, må klagan ej föras.

Jämkning av fastställd ersättning för tjänstebostad må icke påkallas, förrän minst ett år förflutit från det ersättningen senast fastställdes.

c) Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo skall, därest annan överenskommelse icke träffats, avträda bostaden å den fardag, som infaller näst efter tre månader från det uppsägning skett; dock skall, såvida ej annorlunda överenskommes, avflyttning ske:

därest bostadsinnehavaren befordras eller i annan ordning förflyttas till tjänst, i vilken ny tjänstebostad anvisas honom, inom skälig tid därefter, men då sådan bostad ej anvisas honom, å den fardag, som inträffar näst efter tre månader från det han erhöll kännedom om beslutet rörande befordringen eller förflyttningen,

därest bostadsinnehavaren avgår ur tjänst på grund av uppnådd pensionsålder, nästa fardag därefter, samt

därest han av annan anledning avgår ur tjänst eller entledigas, vid den löpande månadens utgång.

d) Innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo skall i den omfattning, som kan finnas lämplig, och mot skälig gottgörelse upplåta nödigt utrymme i bostaden för tjänstemannens vikarie eller efterträdare.

21 §.

I de fall, då på grund av särskilda omständigheter prövas skäligt tillhandahålla tjänsteman för hans bostad *bränsle* eller *lysämnen* eller ock såväl bränsle som lysämnen, skall ersättning därför, beräknad med hänsyn till verkets inköpspris, erläggas i den ordning, lotsstyrelsen bestämmer.

22 §.

Är tjänsteman enligt meddelade föreskrifter pliktig att under tjänstutövning vara iförd *tjänstedräkt* eller bära tjänstetecken eller påkallar tjänstgöringens art nyttjandet av särskild beklädnad, må för ändamålet erforderliga klädespersedlar eller materialier, som anses icke böra utlämnas såsom lån, kunna tillhandahållas av lotsverket mot ersättning enligt grunder, som meddelas av Kungl. Maj:t.

23 §.

Tjänsteman erhåller vid skada till följd av olycksfall i tjänsten på lotsverkets bekostnad erforderlig *läkarvård* jämte läkemedel samt, där olycksfallet medfört för-

lust eller nedsättning av arbetsförmågan, jämväl andra till arbetsförmågans höjande nödiga hjälpmedel, allt enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar.

Insjuknar tjänsteman, som är anställd å fyrskepp eller å lotsverkets ångfartyg, under tjänstgöring ombord, och kan han ej därstädes vårdas, må han även i andra fall än vid skada till följd av olycksfall i tjänsten, enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, av verkets medel kunna erhålla ersättning för sjukvårdskostnad; dock att vård å sjukhus, sanatorium eller annan dylik vårdanstalt icke må vid sådant sjukdomsfall bestridas av lotsverkets medel under tid, då tjänstemannen åtnjuter oavkortad lön.

Har tjänsteman i andra fall än nu är sagt ådragit sig sjukdom, som kan anses hava uppkommit genom utförande av arbete i lotsverkets tjänst, ankommer på Kungl. Maj:t att bestämma om eller i vad mån ersättning för sjukvårdskostnad må utgå av verkets medel.

24 §.

1. För *tjänsteresa* inom riket, vilken är att hänföra till extra förrättning, kan för sådana fall, då Kungl. Maj:t prövar omständigheterna böra föranleda därtill, utgå lägre ersättning än enligt gällande resereglemente.

2. För sådana resor, som innefattas i distriktschefs och distriktskaptens vanliga tjänstutövning, utgår ersättning enligt särskilda bestämmelser, som fastställas av Kungl. Maj:t.

3. För vissa i lotsverkets tjänst företagna färder eller utförda transporter, som icke innefattas i tjänstemans vanliga tjänstutövning, må tjänsteman åtnjuta ersättning enligt särskilda av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

4. Under tjänstgöring ombord å fyrskepp eller å lotsverkets ångfartyg må där anställd tjänsteman enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder åtnjuta *fri kost* eller kostpenningar.

5. Tjänsteman må under tjänstutövning å annan ort än hans stationeringsort eller vanliga tjänstgöringsort kunna komma i åtnjutande av *tjänstgöringstraktamente* enligt av Kungl. Maj:t bestämda grunder, dock icke i något fall till högre belopp än den för tjänstemannen enligt resereglementet bestämda traktamentsersättning.

25 §.

Under tjänstgöring å fyrskepp, som är liggande å sin station eller är under färd till eller från stationen, äga nedanstående tjänstemän åtnjuta *fyrskippstillägg* med följande för särskilda stationsgrupper bestämda belopp för dag räknat, nämligen:

	Stations- grupp A. Kr.	Stations- grupp B. Kr.	Stations- grupp C. Kr.
Fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	2: 40	2: 80	3: 20
Distriktsfyrmästare			
Fyrmästare å 2:a klass fyrskepp	1: 80	2: 20	2: 60
» » 3:e » »	1: 40	1: 80	2: 20
Fyrvaktare » 1:a » »	1: 30	1: 70	2: 10
» » 2:a och 3:e klass fyrskepp	1: —	1: 40	1: 80
Fyrbiträde	0: 80	1: 20	1: 60

Under tjänstgöring från och med den 16 november och till och med den 15 mars förhöjas ovan angivna belopp med femtio procent.

Det ankommer på Kungl. Maj:t att bestämma stationsorternas fördelning å förenämnda tre grupper.

26 §.

Då tjänsteman utan egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas från en tjänstgöringsort till en annan eller eljest ålagts förändrad bostadsort, eller då tjänsteman till följd av befordran eller förordnande att uppehålla högre tjänst nödgats flytta till annan ort än den förutvarande tjänstgöringsorten, skall han vara berättigad att erhålla skälig *ersättning för flyttningskostnad* samt för den ökade utgift, som för honom må hava uppstått därigenom, att han måst vidkännas kostnad för bostad å såväl den gamla som den nya tjänstgöringsorten, allt enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar.

27 §.

Tjänsteman, som å tjänstens vägnar handhar kontant uppbörd eller verkställer kontant utbetalning av medel, må kunna enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder erhålla *felräkningspenningar* till belopp, som bestämmes med hänsyn till de omständigheter, under vilka uppbörd eller utbetalning sker, och i förhållande till den större eller mindre omfattningen därav. Felräkningspenningar må icke i något fall till en och samma tjänsteman utgå med sammanlagt högre belopp för år räknat än 600 kronor.

För tid, varunder här avsedd tjänsteman åtnjuter semester eller eljest icke tjänstgör, uppbäras de med tjänsten förenade felräkningspenningar av vikarien.

28 §.

1. För å fyr eller fyrskepp verkställd *mistsignalerings* utgår ersättning med 50 öre för timme enligt de närmare bestämmelser, som fastställas av Kungl. Maj:t.

2. Till tjänsteman, som under sön- och helgdagar bestrider arbete med sammanställandet och inlämnandet å telegrafstation av radiotelegrafiska meddelanden rörande isförhållanden m. m., kan utgå särskilt arvode, beräknat efter högst 400 kronor för vinterperiod.

29 §.

Tjänsteman tillhörande lotspersonalen må enligt närmare av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser äga åtnjuta *henvägsersättning* och andra i gällande förordning angående lotsverket medgivna, från sjöfarten utgående ersättningar och förmåner.

30 §.

För anskaffning, utsättning och underhåll av prickar eller för utsättning, tillsyn och intagning av bojar samt vissa andra flytande sjömärken och fasta prickar må till tjänsteman utgå *prickningsersättning* efter grunder, som av Kungl. Maj:t fastställas.

31 §.

Tjänsteman må icke för tjänstgöring vid lots- eller fyrstaten — annorledes än såsom *gratifikation eller belöning* från anslag, som anvisats för sådant ändamål — åtnjuta ersättning eller annan förmån utöver vad i detta reglemente förutsättes eller eljest enligt beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen må utgå, så framt ej för fullgörande av visst uppdrag eller arbete, som kan anses falla utom tjänstemannens vanliga tjänstutövning, anvisats särskilda medel eller Kungl. Maj:t finner skäl medgiva särskild gottgörelse.

32 §.

Avlider tjänsteman, skall till hans dödsbo såsom *begravningshjälp* utbetalas ett belopp, motsvarande en tiondel av hans oavkortade årslön vid tiden för dödsfallet,

dock högst 500 kronor. I nämnda belopp skall den vid dödsfall till följd av olycksfall i arbetet enligt lag och särskild författning utgående begravningshjälp anses inbegripen.

2 avd. Icke-ordinarie befattningshavare.

33 §.

Beträffande icke-ordinarie befattningshavare fastställas grunderna för avlöningsförmånerna av Kungl. Maj:t, där ej i särskilda fall Kungl. Maj:t överlåter detta på lotsstyrelsen.

3 avd. Lönenämnd.

34 §.

Där det enligt detta reglemente ankommer på Kungl. Maj:t att utfärda allmänna föreskrifter i ämne, som omhandlas i reglementet, bör, innan sådant ärende till avgörande företages, yttrande inhämtas från en lönenämnd, i vilken löntagare-, förvaltnings- och de allmänna intressena böra vara representerade; och har lönenämnden jämväl att bereda andra ärenden av huvudsakligen löneteknisk natur, vilka Kungl. Maj:t kan finna lämpligt hänskjuta till densamma.

4 avd. Reglementets tillämplighet m. m.

35 §.

Innehar tjänsteman omedelbart före den tidpunkt, då detta reglemente träder i kraft, ordinarie befattning å då gällande stat för lotsverket, och vill han icke underkasta sig detta reglementes villkor och bestämmelser, och kan han icke heller därtill lagligen förbindas, skall han göra anmälan i nämnda hänseende till lotsstyrelsen före viss av Kungl. Maj:t bestämd tidpunkt. Tjänsteman, som före sistberörda tidpunkt gjort dylik anmälan, skall varda bibehållen vid honom enligt dittills gällande ordinarie stat tillkommande avlöningsförmåner samt honom i förekommande fall tillförsäkrad inkomst av lotspenningar ävensom, i den mån ej annat förordas av bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehavares rätt till pension, vid den rätt till pension, som dittills tillkommit honom.

En var annan, som, utan att tillhöra äldre lönestat, den 1 januari 1923 innehar ordinarie befattning vid lots- och fyrstaten eller som senare tillträder sådan befattning, är pliktig att underkasta sig detta reglementes föreskrifter och villkor ävensom dels de ändrade bestämmelser, som kunna varda utfärdade rörande i 8, 9 och 11 §§ samt 14 § 3 mom. ävensom 23, 24, 25 och 26 §§ berörda hänseenden samt i fråga om pension, dels ock minskning i eller upphörande av såväl extra inkomster, vilka kunna medfölja befattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed, som de förmåner och ersättningar, vilka omförmälas i 27, 28, 29 och 30 §§.

Detta reglemente skall lända till efterrättelse från och med den 1 januari 1923.

Tjänsteförteckning

angivande ordinarie befattningar vid lots- och fyrstaten ävensom de särskilda lönegrader, till vilka de äro hänförliga enligt den i 6 § av avlöningsreglementet intagna löneplan.

Befattningar.	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.	Befattningar.	Avdelning och lönegrad enligt löneplanen.
Distriktsbefäl och personal å distriktsexpedition.		Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.	
Distriktschef i mellersta, i södra och i västra lotsdistriktet	A 11	Fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	A 8
Distriktschef i annat lotsdistrikt	A 10	Distriktsfyrmästare	A 8
Distriktskapten	A 9	Fyrmästare å 1:a klass fyr	A 8
Expeditionsbiträde { manligt	A 4	Fyrmästare å gasstation	A 8
	B 2	Fyrmästare å 2:a klass fyrskepp	A 6
Lotspersonal.		Fyrmästare å 2:a klass fyr	A 6
Överlots	A 8	Fyrmästare å 3:e klass fyrskepp	A 4
Lotsförman å 1:a klass lotsplats	A 7	Fyrmästare å 3:e klass fyr	A 4
Lotsförman å 2:a klass lotsplats	A 5	Fyrvaktare å 1:a klass fyrskepp	A 3
Lots å 1:a klass lotsplats	A 4	Fyrvaktare å 1:a klass fyr	A 3
Lots å 2:a klass lotsplats	A 3	Fyrvaktare å gasstation	A 3
Lotsförman å 3:e klass lotsplats	A 3	Fyrvaktare å 2:a och 3:e klass fyrskepp	A 2
Lots å 3:e klass lotsplats	A 2	Fyrvaktare å 2:a och 3:e klass fyr	A 2
		Fyrbiträde å fyrskepp, fyr-och gasstation	A 1
		Personal å lotsverkets ångfartyg.	
		Befälhavare	A 9
		Maskinist	A 6